Nr. 21 (7289) WARSZAWA, PIĄTEK 21 STYCZNIA 1938 r. R K XLII

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-78
DYREKCJA — 2.20-18
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 118

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Tajemnicze łodzie podwodne znowu się pojawiły

Korsarze na M. Śródziemnym

napadają na okręty angielskie i holenderskie

Ataki nieznanych łodzi podwodnych na statki handlowe na Morzu Śródziemnym, które ustały po zawarciu układu w Nyon, są ponownie podejmowane.

Przed kilku dniami donoszono o ataku na statek holenderski „Hanna", którego załoga wyratowana została przez rybaków hiszpańskich.

Wczoraj kapitan brytyjskiego statku „Clanlara", zarejestrowanego w Limeric w Irlandii, a liczącego 1203 tonny, po przybyciu statku do portu hiszpańskiego Burriana w pobliżu Walencji, zawiadomił władze, że statek jego zaatakowany został przez nieznaną łódź podwodną. Atak miał miejsce w odległości 18 mil od portu Sagunto. Łódź podwodna wypuściła w kierunku statku torpedę, która na szczęście nie trafiła. Kapitan prosił władze hiszpańskie o bezzwłoczne powiadomienie o tym wypadku konsula brytyjskiego w Walencji.

Mussolini zwrócił się do Anglii

o wznowienie zerwanych rozmów angielsko-włoskich

Większa część prasy angielskiej uważa rozmowy, które ostatnio przeprowadził min. Eden z włoskim ambasadorem Grandi, jako oznakę podięcia rozmów prowadzonych ubiegłego lata przez angielskich i włoskich mężów stanu.

„Daily Express" w sprawie tej podaje, że Grandi starał się dać do zrozumienia Edenowi, że Włochy chętnie by widziały podięcie na nowo podobnych rokowań. W odpowiedzi na to Eden zaznaczył, że w tym wypadku Włochy musiałyby zaprzestać na najbliższym wschodzie uprawiania antyangielskiej propagandy.

„Daily Mail", który również komentuje w dłuższym artykule wizytę Grandiego, podaje, że polityczne koła włoskie w Londynie niejednokrotnie wyrażały chęć polepszenia stosunków angielsko-włoskich. Życzenia te dają się słyszec również obecnie, wskutek czego mówi się o rozmowach, jakie przeprowadzić ma we Włoszech pierwszy doradca dyplomatyczny Rządu angielskiego Vansittart, którego powrót do Londynu jest oczekiwany przez polityczne koła angielskie.

Niewesoły powrót do ZSSR

Wczoraj przybył do Helsingforsu w towarzystwie swej małżonki były poseł sowiecki w Oslo Jakubowicz, który zdecydował się na powrót do Sowietów wobec aresztowania jego dwóch synów. Jakubowicza oczekiwał na dworcu urzędnik miejscowego poselstwa sowieckiego. Pociągiem nocnym Jakubowicz odjechał do Leningradu.

Nieudała próba zajęcia wyspu Hainan

Antyjapoński terror w Szanghaju

Japończycy nie mają spokojnego dnia

Ubiegłej nocy na terenie koncesji międzynarodowej i koncesji francuskiej Szanghaju policja dokonała szeregu rewizyj i aresztowała 98 osób narodowości chińskiej, podejrzanych o akcję terrorystyczną przeciwko Japończykom. 9 osób po przesłuchaniu zwolniono. Rewizje ujawniły istnienie szeroko rozgałęzionej organizacji terrorystycznej, prowadzącej akcję przeciwko Japończykom.

***

Ze źródeł chińskich donoszą, że wczoraj rano 200 marynarzy z załogi 3 okrętów japońskich usiłowało wylądować w porcie Yulin na wyspie Hainan. Lądowanie osłaniane było ogniem artylerii i lotnictwa. Oddział marynarzy japońskich został odparty przez Chińczyków po zaciętej walce, — która trwała 4 godziny.

Zastrzelenie 2 żołnierzy sowieckich

na granicy estońskiej

Estońska agencja telegraficzna komunikuje, że patrol sowieckiej straży granicznej na jeziorze Pejpus przekroczył po lodzie granicę estońską i posunął się o 400 mtr. w głąb terytorium estońskiego, celem zaaresztowania rybaków estońskich. Patrol estońskiej straży granicznej dał salwę ostrzegawczą, na którą partol sowiecki odpowiedział ogniem. Wówczas patrol estoński otworzył ogień. Dwóch sowieckich strażników pogranicznych jest zabitych.

Tak przynajmniej wygląda zajście w oświetleniu estońskim.

Przygotowania sowieckie na Dalekim Wschodzie

Jak donosi pismo „Asaki Szimbun" Sowiety gromadzą w chwili obecnej na granicy północno - mandżurskiej wielkie ilości wojska i zapasy wojenne.

Jutrzejszy nasz numer zwiększony poświęcamy 75 rocznicy powstania narodu polskiego w roku 1863

Wybory w Anglii

zostaną o rok przyspieszone

„Daily Mail" dementuje w wczorajszym wydaniu pogłoski obiegające stolicę Anglii o rzekomych tendencjach, które ujawniły się wśród części konserwatystów do przeprowadzenia w bieżącym roku nowych wyborów. Dziennik, który powołuje się na informacje z kół miarodajnych, twierdzi, że Anglia, która w chwili obecnej jest w najwyższym stopniu zajęta sprawami uzbrojenia i obrony, nie może teraz zajmować uwagę społeczeństwa kampanią wyborczą. Pismo donosi dalej, że rząd wyda zarządzenia, ażeby zapobiec kampanii niepokojów i fałszywych przepowiedni, niepokojących sfery gospodarcze. Tym nie mniej pismo donosi, że jakkolwiek kadencja obecnego parlamentu kończy się po 5-cioletnim okresie w roku 1940, istnieje możliwość, że nowe wybory przyśpieszone będą o rok jeden. Chamberlain opiera się przy tym na opinii pewnych kół konserwatywnych, które życzyły by sobie ażeby polityka premiera zmierzająca do ogólnego uzdrowienia w Europie, opierała się na szerokich rzeszach wyborców.

Włochy tracą dziesiątki milionów

wskutek zawieszenia wypłat przez ZSSR

W Rzymie ogłoszono następujący komunikat: Ostatnie doniesienia prasy międzynarodowej na temat zawieszenia przez Związek Sowiecki wszystkich wypłat w stosunku do przedsiębiorstw i stowarzyszeń włoskich w związku ze stosunkami handlowymi utrzymywanymi przez stowarzyszenia z władzami sowieckimi, jak również powody, które skłoniły do przedsięwzięcia takich środków, zasługują na następujące wyjaśnienia oparte na danych faktycznych:

Niezależnie od trudności politycznych ujawnionych w ostatnich czasach pomiędzy Włochami a Związkiem Sowieckim, ze strony włoskiej dotrzymywano zawsze zobowiązań i odpowiednie płatności wykonywane były w odnośnych terminach bez trudności lub opóźnień.

W istocie rzeczy Włochy nie posiadają pozycyj dłużniczych wobec ZSSR., natomiast, ZSSR. jest dłużnikiem wobec Włoch na dziesiątki milionów, których płatności przypadają w roku bieżącym. Wynika stąd, że ostatnia decyzja i motywy są jedynie wyrazem tego, że ZSSR. deklaruje praktycznie swą niewypłacalność wobec Włoch.

Sądy wojenne pracują

Wyroki śmierci w Palestynie

nie złamały akcji terrorystycznej Arabów

Sądy wojenne w Jerozolimie i Nablus wydały znowu trzy wyroki śmierci na Arabów.

W pierwszym wypadku został skazany na śmierć jeden ze sprawców napadu na oddział policyjny w związku z zamordowaniem angielskiego uczonego Starkeya.

Z podobnych względów został skazany również na śmierć 25-letni Arab, który strzelał do urzędników angielskich podczas wypadku w pobliżu Tulkaren w dniu 16 stycznia.

Trzeci wyrok wydany zostanie w Haifie.

W okolicy Jerozolimy dokonano szeregu napadów na kolonie żydowskie, jednak dotychczas nie nadeszły żadne wiadomości o ofiarach tych napadów.

***

Prasa arabska ogłasza oświadczenie mr. Prilby, nieoficjalnego doradcy króla Ibn-Sauda. Proponuje on zwołanie w Dziddah konferencji, w której wzięliby udział wszyscy przewódcy arabscy, nawet ci, którzy znajdują się obecnie w więzieniu, oczywiście za zgodą Wielkiej Brytanii. Gdyby obrady w Dziddah dały wyniki pozytywne, zostaliby zaproszeni przedstawiciele żydowscy, celem omówienia zawarcia ugody żydowsko - arabskiej. Na wypadek gdyby ugoda została zawarta — wspólna rezolucja arabsko-żydowska byłaby przedstawiona rządowi brytyjskiemu, natomiast w razie niepowodzenia konferencji Angia miałaby prawo przeprowadzić w jak najszybszym terminie swój projekt podziału Palestyny.

Nagroda pokojowa Nobla dla Negusa?

Wśród deputowanych Izby szwedzkiej, jak donosi „Dagens Nyheter", krążyła wczoraj lista, na którą zbierano podpisy dla poparcia kandydatury Negusa Haile Selasie i mera szwedzkiego Lindhagena do nagrody pokojowej Nobla za r. 1938. Lista ta zostanie przesłana w najbliższej przyszłości do Stortingu (parlamentu) norweskiego, przyznającego corocznie Nagrodę Nobla.

Polepszenie się stanu pogody

Dziś po przejściowych zachmurzeniach i przelotnych opadach ponowne polepszenie się stanu pogody począwszy od zachodu Polski. Nocą przymrozki, silniejsze na wschodzie, w ciągu dnia w dzielnicach zachodnich temperatura parę stopni powyżej 0 st., a poza tym w pobliżu punktu zamarzania. Podstawa chmur niskich od 100 m. stopniowo podwyższająca się. Widzialność nieco osłabiona z powodu zamgleń.

Włoscy lotnicy

zabili w Barcelonie 220 osób, a 400 ranili

Z Barcelony donoszą, że we wczorajszym ataku samolotów gen. Franco na stolicę Katalonii, obecną siedzibę rządu, według urzędowych danych ministerium obrony, 220 osób zostało zabitych a przeszło 400 rannych. Był to najcięższy raid lotniczy, jaki Barcelona dotąd przeżyła. Atak wykonało 6 włoskich aparatów bombowych Savoia, zrzucając w półtorej minuty 11 pięćsetfuntowych ciężkich bomb wybuchających.

***

Komunikat oficjalny donosi, że pomiędzy Celadas a Muleton faszyści atakowali linie wojsk rządowych, jednak nie zdołali ich zdobyć.

Czarna śmierć

Z Colombo donoszą, że w kopalni węgla w okolicy Kurune Calla na Cejlonie nastąpił wybuch pyłu węglowego. Wielkie masy wody zalały szyb. 16 górników zamkniętych w szybie, poniosło śmierć.

Czy sztuka winna stosować się do gustów publiczności

Trafia się częstokroć, że na widok współczesnego obrazu w Inst. Prop. Sztuki ten i ów z widzów nie może powstrzymać się od złośliwej uwagi: „To nie sztuka tak babrać, tak każdy, jak zechce, namalować potrafi". Albo: „Mój mały Kazio lepiejby to namalował" itp. Ale ów „mały Kazio" tworzy swoje dziecinne malowidła ze szczerością prawdziwego prymitywu; w jego technicznie niezdarnych, ale jakże często fascynujących rysunkach na skrawkach poplamionego kajetu, uzewnętrznia się cały kompleks duchowych przeżyć tego małego człowieczka, cały jego świat wyobrażeń i cały jego stosunek do rzeczywistości widzialnej. Ale jakież przeżycia może mieć człowiek, żyjący z dnia na dzień w kieracie swych zawodowych obowiązków, dbający przed wszystkim o wygody i dobre trawienie i zanurzony po uszy w swym mikrokosmosie życia ułatwionego? Czy może on wydawać wartościowe opinie o tworach cudzej fantazji, przy zupełnym braku własnej fantazji?

Publiczność mniema, że skoro ona zajmuje się codziennymi wypadkami z różnych dziedzin życia powszedniego, to sztuka powinna się tym również zajmować i uważać za swój główny materiał. Tymczasem sam już ten fakt, że publiczność interesuje się tą dziedziną życia, wyklucza ją najzupełniej z dziedziny sztuki. Bo celem sztuki nie jest prosta prawda, lecz różnorodne piękno. Artysta stwarza życie, ale go nie kopiuje. Jego dziełem są „formy prawdziwsze od ludzi żywych". Czy kobiety ateńskie były istotnie podobne do tych dostojnych, wspaniałych postaci, zdobiących fryz Panteonu? Sądząc według dzieł sztuki, musimy tak mniemać. Faktem jest atoli, że na epoki minione patrzymy przez pryzmat sztuki, a ta, na szczęście, nie interesuje się drobiazgami, podnosząc wszystko do najwyższej potęgi artystycznego wyrazu.

Reasumując to wszystko, przyjdziemy do wniosku, że sztuka zakłamuje się tylko wtedy, jeśli usiłuje schlebiać przeciętnym gustom mas; okresy w sztuce, gdzie artysta poszedł na służbę codzienności, są martwymi okresami. Widzimy to w Rosji, w Niemczech, a nawet w obarczonych swą świetną tradycją artystyczną—we Włoszech. U nas istnieją również tendencje, zmierzające do ograniczenia swobody twórczości plastycznej. Raz po raz rzuca się pompatyczne hasła „uspołecznienia" czy też „unarodowienia" sztuki. Pytam się: gdzieby się wówczas podziała ta nawskroś polska plastyka naszych najwybitniejszych malarzy i rzeźbiarzy, gdyby u nas wartościowano sztukę w myśl modnych haseł, przejętych z Zachodu i Wschodu? Czy zdołaliby apostołowie tych nowinek narzucić im swój szablon plastycznego kształtowania? Sądzę raczej, że nic nie zdołałoby ich zawrócić z drogi, którą obecnie kroczą w najgłębszym przekonaniu o swym twórczym posłannictwie i o potrzebie swej sztuki. Bo artysta musi mieć to poczucie, że jego praca jest komuś potrzebna, że wcześniej czy później, znajdzie oddźwięk w społeczeństwie.

***

Poznanie dzieła sztuki wymaga pewnego duchowego wysiłku, pewnej namiętności, a nawet czysto zmysłowej predyspozycji, jeśli chodzi o doszukiwanie się w malowidle zgodnych harmonij i konsonansów barwy a poczucia formy, gdy chodzi o plastykę wogóle. Kto nie odczuwa żadnego wzruszenia na widok dobrze zestawionego koloru czerwonego z zielonym, niech nie chodzi na wystawy obrazów. Ale publiczność lubi najwięcej te obrazy, które należą do anegdotycznego malarstwa, lub wyobrażają sceny, wyjęte z literatury lub historii. Jako rodzaj malarstwa, zajmują one to samo miejsce, co ilustracje, a z tego punktu widzenia są nawet czymś chybionym, gdyż nie podniecają wyobraźni, lecz hamują ją ostatecznie. Inni znów żądają od sztuki, by dawała ona złudne podobieństwo do natury. Tymczasem natura i sztuka to dwa fenomeny najzupełniej odrębne. Obraz czy rzeźba są same dla siebie rzeczywistością, znajdującą się obok rzeczywistości realnej, nie zaś na przeciw niej. Obraz może przedstawiać ideę rzeczy, może też wyobrażać zewnętrzny wygląd rzeczy, nie dotykając jej istoty. Nie chodzi o to, żeby wychodzić z malarstwa, a dochodzić do natury. Raczej przeciwnie: należy wyjść z natury, a dojść do malarstwa. Bo sztuka nie jest i nie była nigdy prawdą. Sztuka była, jest i będzie tylko pięknym kłamstwem, które nam pozwala zbliżyć się do prawdy, artysta zaś winien przekonać publiczność, że jego kłamstwo jest prawdą.

K. WINKLER.

Przegląd prasy

„COŚ W RODZAJU POW"

„ABC" przynosi na czele numeru wiadomość, że organizacja szpiegowsko - dywersyjna gen. Franco p. t. „Piąta Kolumna" wysadziła w Madrycie składy amunicyjne, że zginęło 400 osób, a 1376 zostało rannych, że nastąpiły potym rewizje i areszty.

O tym zamachu nigdzie nie czytaliśmy i nie wiemy, ile jest prawdy w „telegramie własnym". „A. B. C.", zawierającym takie oto zdanie:

„Rewizje nastąpiły po wielkiej eksplozji amunicji. *To „Piąta Kolumna" dała znak życia. Jej to członkowie, tworzący coś w rodzaju dawnego w Polsce POW., wysadzili składy w powietrze*".

Porównanie POW z „Piątą Kolumną", narzędziem szpiegowskim zdrajcy i targowiczanina Franco, jest obrzydliwością, na którą trudno znaleźć odpowiednie określenie.

Sądzimy, że POW-iacy wyproszą sobie tego rodzaju porównania.

PO ZJEŹDZIE PRACOWNICZYM.

Że „Czas" jest niezadolowolny z uchwał kongresu pracowniczego jest zrozumiałe. Ale taki stary i stateczny organ powinien być mniej nerwowy i więcej panować nad sobą. Wówczas nie napisałby, że między interesami pracowników a robotników „istnieją poważne różnice", nie przytaczając żadnego dowodu na to twierdzenie. Bo to, że pracownik pracuje w urzędzie państwowym, czy samorządowym, że wykonywa inne prace, niż robotnik — to wszystko nie stwarza żadnych różnic między pozycją społeczną pracownika i robotnika.

Albo takie niezwykle „nerwowe" rozumowanie:

„Niestety działalność związków pracowniczych poszła innym torem. Torem taniej demagogii. Bo jakże można inaczej traktować choćby rezolucje ostatniego zjazdu które w jednym miejscu zalecają przymus w organizowaniu gospodarstwa, w drugim odżegnują się od niego w organizacji związków zawodowych. Tak panowie nie można. Albo się jest totalistą, to trzeba zacząć od siebie, albo uznaje się wolność zrzeszeń, a w takim wypadku i dla pracowników i dla pracodawców".

Ależ nikt nie krępuje wolności zrzeszania się panów pracodawców. Ale gospodarstwo i pracodawcy — to dwie całkiem różne rzeczy, których jednak pracodawcy odróżniać nie chcą. Oni traktują gospodarstwo jako swą prywatną własność. A to się skończyć musi.

„Codzienna Gazeta Handlowa" również zwalcza żądania pracowników, rozpatrując je z punktu widzenia prywatnej gospodarki kapitalistycznej, której, oczywiście, uchwały pracowników podobać się nie mogą.

WCALE NIE WSZYSTKO JEDNO

Prof. Makowski „podglądając życie", snuje na łamach „Gazety Polskiej" refleksje na temat zmian ustrojowo - społecznych, zachodzących na świecie. M. in. pisze on:

„Premier francuski Chautemps rzucił hasło opracowania „kodeksu pracy" — jak to nazywają za Rooseveltem, czy „karty pracy", — jak to określają inni z faszystowska, jakkolwiek oczywiście nic to nie ma wspólnego z faszyzmem. Po prostu, samo zagadnienie ustawowego uregulowania stosunków pracy jest sprawą na dobie, faszyści nazwali zasadniczą ustawę swego ustroju „kartą pracy" — „carta del lavoro".

...Czy „kodeks" czy „karta" — to w końcu wszystko jedno, chodzi o to, że Republika Francuska ma zamiar dokonać jednej próby organizacyjnej o wielkiej doniosłości społecznej".

Pewnie, że nie chodzi tu o nazwę. Ale autor nie ma racji, gdy twierdzi, że faszystowska „karta" nie ma nic wspólnego z faszyzmem". Jakże to? Przecież ta „karta" została robotnikom narzucona i reguluje zagadnienia pracy po myśli przedsiębiorstw. I to nadaje tej „karcie" charakter faszystowski.

ORGANICZNY ANTYSEMITYZM.

Endecki „Dziennik Narodowy" wywodzi, że są dwa antysemityzmy: organiczny i koniunkturalny. Swój antysemityzm nazywa, oczywiście, organicznym, który określa w sposób następujący:

„Antysemityzm organiczny wyrasta z głębszego zrozumienia położenia Polski, z dążenia do zachowania jej narodowego charakteru, z pragnienia umocnienia podstaw bytu narodu".

Ale w tym samym numerze znajdujemy taką depeszę:

„*Żydowskie szczęście.* Jerozolima — PAT. — Grupa terrorystów rzuciła bombę do samochodu, którym jechało 5 Żydów. Pasażerowie zdołali złapać bombę w locie i wyrzucić ją na drogę, gdzie wybuchła, nie pociągając za sobą ofiar w ludziach".

Wybaczcie, panowie endecy. To już nie jest antysemityzm organiczny według waszego własnego określenia. To się pospolicie nazywa antysemityzmem „zoologicznym".

B.

Szkodliwy projekt ustawy

Ogranicza nabyte prawa robotników portowych w Gdyni

Sejmowa Komisja Pracy rozpatrywała wczoraj rządowy projekt ustawy o pracy robotników portowych w Gdyni. O ustawie tej pisaliśmy przed paroma dniami.

Referent pos. Matusiak porównywa stosunki panujące w Gdyni ze stosunkami w innych portach, wskazuje na zmiany, które wprowadza ustawa do rozporządzenia Prezydenta R. P. z 1933 r., zapowiadając w końcu zgłoszenie szeregu poprawek.

W dyskusji ogólnej zabiera na wstępie głos pos. Wymysłowski, stwierdzając, iż zgłoszona ustawa oznacza pogorszenie warunków pracy robotników portowych w Gdyni.

Następny mówca pos. Kopeć, przyłączając się do stwierdzenia swojego przedmówcy, zapowiada, iż domagać się będzie szeregu zmian i w tym kierunku zgłosi odpowiednie poprawki, a więc przede wszystkim domagać się będzie: 1) zrównania pod względem urlopowym robotników portowych z robotnikami lądowymi, t. zn. 8 dni płatnego urlopu po jednym roku pracy, 15 dni po 3 latach; 2) utworzenia przymusowego funduszu urlopowego; 3) rozszerzenia komisji kwalifikacyjnej z zapewnieniem zasady delegowania przedstawicieli pracodawców i robotników przez organizacje zawodowe; 4) ograniczenia wypadków, w których może nastąpić wykreślenie robotników portowych z rejestru; 5) utrzymania zasady zatrudniania robotników portowych wyłącznie za pośrednictwem portowego biura pracy oraz przestrzegania kolejności zapośredniczenia ich według porządku zgłoczania ich według porządku zgłodo życia odwoławczej komisji lekarskiej, w której zasiadałby tak że lekarz z wyboru; 7) zniesienia ograniczeń wolności strajku.

W końcu dyskusji zabrał głos przedstawiciel Rządu i Główny Inspektor Pracy, inż. Klott, wskazując, iż zgłoszona ustawa jest jedynie skodyfikowaniem istniejących przepisów z tymi zmianami, które nasunęło życie.

Dyskusja szczegółowa odbędzie się na następnym posiedzeniu w dniu 27 b. m.

Budżet Rolnictwa i Reform Rolnych

na Komisji Sejmowej

Referentem tego budżetu wybrano pos. Sobczyka, który przed przystąpieniem do sprawozdania uważał za potrzebę zaznaczyć, iż jest drobnym rolnikiem dlatego referat jego będzie wyraźnie referatem chłopskim. Słuchacze jednak nie odnieśli tego wrażenia, a gdy który na chwilę przymknął oczy, mógł sądzić, że przemawia nie drobny rolnik, lecz np. pos. Hutten - Czapski.

Rzadko się zdarza, by referent budżetu poddawał ostrej krytyce referowany budżet, a pierwszy raz zdarza się, by drobny rolnik poddawał ostrej krytyce działalność dzisiejszego ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Zazwyczaj czynili to obszarnicy i to nie wszyscy.

Utyskuje więc p. Sobczyk, że w ostatnim pięcioleciu spadła produkcja rolnicza w stosunku na głowę ludności w porównaniu z poprzednim 5-leciem. Nie budzi u referenta uczucia dumy przeciętny poziom plonów. Słuszna zasada umiarkowanego poziomu cen ze względu na konsumenta nie powinna — powiada referent — wyłączać opłacalności gospodarstw. Bez tej opłacalności nie będzie możliwe zwiększenie intensywności rolnictwa, akcja nad przebudową ustroju rolnego musiała by być daremną, zaopatrzenie sił zbrojnych naszego Państwa nie będzie dość pewne i t. d. i t. d. Rolnik powinien w pracy swej zdobywać środki nie tylko na przeżycie, ale także na poprawę gospodarstwa.

Dalej zarzuca referent ministerium, że w akcji popierania produkcji rolnej nie dość uwzględnia sprawę ułatwienia rolnikom nabywania środków produkcji; krytykuje konstrukcję budżetu, uważając, iż znakomita większość kredytów na niektóre melioracje mogłaby conajmniej z równą słusznością znaleźć się w jakiejś innej części budżetu.

Przez cały referat przewija się stale motyw „opłacalności gospodarstw" i pomocy finansowej dla rolnictwa, dlatego zaznaczyliśmy na wstępie, że referat pos. Sobczyka sprawiał wrażenie, jak gdyby był referatem rolnika z większej własności, a nie drobnego rolnika.

Referentowi odpowiadał min. Poniatowski, udzielając wyjaśnień.

Kto wywołuje te trudności?

Zapowiedziane przez Stronnictwo Ludowe zebranie powiatu mińsko - mazowieckiego w Kołbieli, nie mogło się odbyć, ponieważ miejscowa ochotnicza straż pożarna, mimo, że sala w remizie była z góry zapłacona, odmówiła tej sali w ostatniej chwili, a w wynajętym prywatnym mieszkaniu również nie mogło się odbyć, gdyż właścicielka także w ostatniej chwili odmówiła. Odmowy nastąpiły bez istotnych przyczyn, wskutek inspiracji czynników postronnych. Zebranie musiano odbyć w sąsiedniej wsi, oddalonej od Kołbieli o 7 km., dokąd udało się przejść 300 uczestników, mimo niepogody. Referowali pp. Kasperlik, Skuza i Gójski z Warszawy.

Angielskie kredyty dla Włoch?

W londyńskich kołach finansowych obiegają pogłoski na temat prowadzonych rokowań w sprawie udzielania Włochom kredytów; pogłoski te, jak się wydaje, nie są pozbawione podstaw. „Financial News", które niedawno zresztą mocno podkreślały bezpodstawność pogłosek o kredytach angielskich dla Włoch — obecnie twierdzą, że przed miesiącem rozpoczęte zostały odpowiednie negocjacje, prowadzone ze strony włoskiej przez bankiera Giannini, czyli tego samego bankiera włosko-amerykańskiego, który przed paru miesiącami podjął próby w celu ulokowania w Stanach Zjednoczonych bonów włoskich w dewizie amerykańskiej; próby te wówczas nie powiodły się.

Pismo stwierdza w dalszym ciągu, że plan kredytów, przedstawiony ugrupowaniu bankierów londyńskich, przewiduje utworzenie specjalnej grupy banków, która udzieliłaby Włochom kredytów. Nie są znane bliższe liczby ewentualnych kredytów, jednak pismo przypuszcza, że wyniosłyby one 500—750 tys. funtów.

Jak „szpieg w masce" stał się „kobietą-szatanem"

Powieść Antoniego Marczyńskiego p. t.: „Szpieg w masce", wydaną jeszcze w r. 1933 i sfilmowaną z Hanką Ordonówną w głównej roli, przedrukował dosłownie od początku do końca w jednym z pism śląskich niejaki Zygmunt Topór - Skrodzki z Tarnowskich Gór.

By utrudnić zdemaskowanie tak niezwykłego plagiatu, Skrodzki nadał „swojej" powieści nowy tytuł, mianowicie „Kobieta—szatan", ale ci, którzy poprzednio czytali „Szpiega w masce", poznali ten utwór natychmiast i napisali o tym do autora, wówczas przebywającego za granicą. Po powrocie do kraju, A. Marczyński zażądał wyjaśnień od Skrodzkiego, który natychmiast przyznał się do winy i przyrzekł udzielić wszelkiej satysfakcji moralnej i materialnej, byle sprawa ta pozostała w ukryciu. Obietnicy tej jednak nie spełnił ani w najmniejszej mierze, wobec czego autor, zniecierpliwiony 5-miesięcznym czekaniem, postanowił zwrócić się na drogę sądową i wytoczył sprawę karną z powództwem cywilnym, żądając odszkodowania w kwocie zł. 3.000.

Jak się dowiadujemy, Skrodzki, zamieszkały w Tarnowskich Górach, w woj. śląskim, jest człowiekiem zamożnym, posiada kosztowny samochód i wraz z żoną wydaje dziennik „Wiadomości Tarnogórskie".

Porwanie „Księżniczki" cygańskiej

W ubiegły poniedziałek na posterunku w Wielkich Hajdukach, zgłoszono o tajemniczym zniknięciu 11-letniej cyganki. Mianowicie Julia Kwiekowa, krewna cygańskiego króla w Polsce, Michała Kwieka, zawiadomiła, iż przed dwoma laty, kiedy obozowała pod Stanisławowem, grupa cyganów — jak się wyraziła — opozycjonistów — uprowadziła jej 11-letnią córkę, nie mogąc w inny sposób zemścić się na nieobecnym w obozie królu Kwieku. Matka opuściła obóz i przez szereg miesięcy szukała zaginionej córki Tamary. W tych dniach przebywająca stale w Hajdukach Kwiekowa dostała list od znajomego cygana Niedolskiego, w którym ten donosi, że córka jej znajduje się w obozie cygańskim pod Bydgoszczą pod silną strażą porywaczy. Policja wszczęła energiczną akcję celem odnalezienia zaginionej „księżniczki" cygańskiej.

Nowe Książki

ZOFIA NAŁKOWSKA. Dom nad łąkami. Wydanie drugie. — **Choucas**, powieść internacjonalna. Wydanie drugie. Warszawa, „Książnica-Atlas" (1937); str. 168 i str. 212.

Dobrze się stało, że te dwie dawiejsze powieści Nałkowskiej przypomniano w nowym wydaniu szerszym kołom czytelniczym. Nałkowska należy nie od dzisiaj do czołowych reprezentantek beletrystyki polskiej; jej książki, stwierdzające wysoki stopień samorodności pisarskiej i niepospolitej finezji psychologicznej, zbogacają wiedzę o życiu i człowieku, uczą poznawać mechanizm jego wewnętrznych poruszeń w najrozmaitszych, czasem niespodziewanych aspektach. Pierwsze wydanie „Domu nad łąkami" ukazało się w r. 1925; pierwsze wydanie „Choucas"—w r. 1927. Odrębne tematy—odrębne środowiska: głucha wieś polska, opromieniona czarem wspomnień młodości — i wielkie uzdrowisko szwajcarskie, rojące się tłumem międzynarodowym, pełne swoistych ech niestygłej wojny, wezbrane ludzkim bólem i poczuciem klęski.

Bolesław Dudziński.

Przekroczona została granica...

W „Słowie" wileńskim z dn. 19 stycznia zamieszczone zostało „oświadczenie", którego tekst przytaczam dosłownie (podkreślenia moje):

„(Ł) 1. Usunięty w październiku roku zarząd Związku Nauczycielstwa Polskiego prowadził Związek w kierunku, niezgodnym z interesami Narodu i Państwa Polskiego, narzucając rzeszom nauczycielskim, a przez to i wychowywanej przez nie młodzieży, obce im tendencje komunistyczne, co stwierdzone zostało oficjalnie w znanych oświadczeniach p. premiera Składkowskiego.

2. Stan obecny Związku Nauczycielstwa Polskiego powraca w zatrważająco szybkim tempie do stanu z przed października ub. roku. *Grupa, prowadząca przed tym na terenie Związku działalność według instrukcji „Kominternu", dochodzi znów w pełni do głosu, wznawiając swą antypaństwową politykę.*

3. Niżej podpisane pisma stwierdzają, że stan ten zagraża najbardziej żywotnym interesom Narodu i Państwa Polskiego, w pierwszym rzędzie szerokich rzesz nauczycielskich, i wzywają całe społeczeństwo do bezwzględnej walki z akcją „Fołksfrontu" w wychowaniu polskim".

Dziennik Poznański, Głos Narodu, Słowo, Wieczór Warszawski, Falanga, Kronika Polski i Świata, Merkuriusz Polski, Młoda Polska, Myśl Polska, Polityka, Prosto z Mostu, Pro Christo, Przegląd Katolicki, Zet."

W pierwszej chwili przypuszczałem — zupełnie szczerze, — że p. „Ł", korespondent warszawski „Słowa", padł ofiarą jakiegoś nieporozumienia. Ale i „Głos Narodu" ogłosił w czwartek ten sam elaborat pod tytułem.... **„Deklaracja Katolickich czasopism"**. Mamy więc najwidoczniej do czynienia z **„rzeczywistością rzeczywistą"**.

***

Zestawienie podpisów nowego „wspólnego frontu".... oszałamia. „Praworządny" i dostojny „Dziennik Poznański" obok „Falangi" („grzmią petardy, lecą szyby") „Polityka" obok „Wieczoru Warszawskiego" (udział „Polityki" w tym zespole jest dla mnie osobiście rewelacją), „Pro Christo" (czy nie sądzicie, że taki tytuł pisemka drugorzędnego jest ze stanowiska ludzi religijnych **bluźnierstwem?**) obok „Słowa" i — jakże „opozycyjnego"! — „Głosu Narodu".... I dlaczego raptem „Zet" okazał się „czasopismem katolickim"?

Jestem w tym punkcie „oszołomiony" i... wzruszam ramionami.

Są wszakże punkty **o znaczeniu najbardziej zasadniczym**. Tu wzruszenie ramionami nie wystarczy.

***

Całe to oświadczenie — po przytoczeniu **bardzo nieścisłym** słów p. gen. Sławoja - Składkowskiego — oskarża kierownictwo (przed powołaniem kuratora) Z. N. P. o

„DZIAŁALNOŚĆ WEDŁUG INSTRUKCYJ „KOMINTERNU"

i o

„POLITYKĘ ANTYPAŃSTWOWĄ".

Można to „oskarżenie" nazwać — według woli — **gołosłownym oszczerstwem**, podpisanym zbiorowo, albo **gołosłowną denuncjacją**, podpisaną zbiorowo.

Proszę wziąć do ręki Kodeks Karny, obowiązujący w Państwie Polskiem. Jeżeli ktoś działa **„według instrukcyj „Kominternu"**, — to musi być, oczywiście, agentem „Kominternu" dla wykonywania „polityki antypaństwowej". Nieprawdaż? Oskarżacie panowie tedy kierowników **polskiego ruchu nauczycielskiego** o takie oto rzeczy i oskarżacie pośrednio p.p. prokuratorów, że zezwolili przez tyle lat na wykonywanie „instrukcyj Kominternu" na terenie Z. N. P.

Bo jakże?

Wszak niektórzy „oskarżeni" działacze Z. N. P. współpracowali — wcale wydatnie i ku naszemu zgorszeniu — z BBWR, w którym zasiadał **jednocześnie** p. redaktor naczelny „Słowa" St. Mackiewicz, a który to BBWR. był popierany **jednocześnie** a intensywnie przez „Dziennik Poznański". Czy byli oni i **wtedy** „agentami Kominternu"? Czy przeszli w ciągu kilku miesięcy wprost od B B W. R. do „Kominternu"? A inni „oskarżeni" współpracują z P P. S. i z ruchem ludowym.

Jakim prawem redaktorzy i wydawcy pism, akceptujących oświadczenie przytoczone, śmią zarzucać tym **wszystkim** ludziom (przynależność czyjaś do BBWR. dawniej nic mnie w tej chwili nie obchodzi), jakim prawem śmią im zarzucać działanie „według instrukcyj Kominternu"? My tych wszystkich ludzi znamy od wielu, wielu lat z ich **ofiarnej pracy niepodległościowej.**

***

Przekroczone zostały granice... Przekroczone zostały granice, dopuszczalne w walce ideowej, w walce politycznej, w grze polemicznej. Mybyśmy mogli ogłosić tak samo, że jakaś organizacja X „działa w myśl instrukcyj Hitlera". I w takim razie przeobrazilibyśmy się tak samo w **gołosłownych denuncjantów.**

Co to wszystko ma znaczyć?

Do jakiego poziomu mamy jeszcze spaść? Przecie to będzie jakaś **dżungla**, wymierzona przeciw całej wspaniałej kulturze polskiej.

Nie wiem, gdy piszę te słowa, jak zechcą i **czy zechcą** reagować ludzie, dotknięci bezpośrednio.

Wiem jedno:

takich metod tolerować w Polsce nie wolno!

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Dziwna cisza o usplawnieniu Wisły

Polityka gospodarcza Polski obecnej, obfituje w przedziwne sprzeczności i dysproporcje. Obszernie omawiał je obecny wicepremier inż. Kwiatkowski w swej książce przed niewielu laty napisanej, gdy jako dyrektor Mościc raczej **obserwował** różne poczynania ówczesnych rządów, będących wyrazicielami istniejącego dalej obecnego systemu.

P. wice-premier Kwiatkowski ma niezawodnie ambicje związania nazwiska swego (podobnie jak z Gdynią) z wielkimi zamierzeniami gospodarczymi, których realizacja już się rozpoczęła, ze stworzeniem i rozbudową **Centralnego Okręgu Przemysłowego**, którego ośrodkiem jest jedna ze starych książęcych stolic Polski piastowskiej, Sandomierz. Ze względu na obronność państwa istniejące ośrodki przemysłowe, zbyt blisko położone zagrożonej granicy zachodniej, na wypadek wojny nie zapewniają dostatecznego bezpieczeństwa produkcji. W głębi kraju trzeba stwarzać ośrodek nowy, przy czym położenie nad Wisłą, jedyną drogą wodną, łączącą z morzem, ma swe poważne znaczenie.

W ustalonym systemacie rozbudowy Wisła stanowi niezawodnie czynnik geograficzny poważny, podobnie, jak naturalna granica południowa, Karpaty, jest przyrodzoną osłoną, nawet w tym wypadku, gdyby obecnych sąsiadów z tej strony, niczym Polsce nie grożących wyparł w czasie działań wojennych wróg groźniejszy.

Te geopolityczne, przyrodzone warunki wskazują na konieczność uregulowania i uspławnienia Wisły, znajdującej się obecnie — jak stwierdzają wszyscy fachowcy — w stanie gorszym, niż przed wojną, pod rządami zaborców. Średni zwłaszcza i dolny bieg na przestrzeni 400 kilometrów znajduje się w stanie dzikim, dla żeglugi niesłychanie ciężkim. A jednak mimo tego fatalnego stanu przewozy gwałtownie wzrastają.

Ilość towaru, przechodzącego przez Tczew do Gdańska — Gdyni i z Gdańska—Gdyni Wisłą do Polski, więc bez tranzytu niemieckiego i obroty w Warszawie, bez drzewa w tratwach, stale wzrastają od r. 1929 i w Tczewie z 212 tys. ton doszły do pół miliona ton, a w Warszawie z 95 tysięcy do 200 tysięcy ton, mimo konkurencji linij kolejowych, które w r. **1936 obniżyły stawki na obszarze zasięgu żeglugi wiślanej o około 30 proc.**

Za Piastów i Jagiellonów stan Wisły przy ówczesnym zalesieniu kraju, które normowało stan wody i przy ówczesnych środkach transportowych był bodajże dogodniejszy dla żeglugi w dół rzeki, do morza, niż obecnie. O żegludze w górę rzeki wówczas nie było mowy, ale spław do Gdańska odbywał się. Płynęła ku morzu słynna pszenica - sandomierka, sól, drzewo, kruszec. Sprawa posiadania Gdańska była zagadnieniem państwowym doniosłym i rozumieli je dzielniejsi i mądrzejsi królowie, nawet obcych rodów.

Powrót na pradawne szlaki gospodarcze, dziś równie ważne, jak ongiś przed wiekami, zmusza do wielkich technicznych wysiłków, mających na celu zmodernizowanie tych szlaków, a polska racja stanu nie uległa przedawnieniu, nie straciła aktualności.

Zamordowanie pierwszego Prezydenta R. P., prof. G. Narutowicza było nie tylko zbrodnią polityczną. Znkomity ten, europejskiej sławy, znawca budowy dróg wodnych w czasie pełnienia urzędu ministra robót publicznych, rozpoczął prace nad regulacją Wisły i dopływów. Mimo, że zabrakło go Polsce, późniejsi jego następcy w ministerium, a zwłaszcza prof. Matakiewicz, opracowali plany tej wielkiej i podstawowej pracy technicznej. Gotowy, przez Radę Ministrów przyjęty projekt ustawy o regulacji Wisły, opracowany przez prof. Matakiewicza. (bodajże najlepszego w tej chwili znawcę zagadnienia regulacji rzek i budowy dróg wodnych) i wniesiony do Sejmu w r. 1930, ze względów oszczędnościowych został wycofany.

Od tego czasu dziwna cisza zapanowała w sprawie bodajże najdonioślejszej inwestycji komunikacyjnej, jaką jest uspławnienie Wisły i rozbudowa dróg wodnych. W różnych charakterystycznych dla „radosnej twórczości" uroczystościowych planowaniach zapowiadało się budowę różnych kanałów, ba nawet łączących dwa morza—ale o **Wiśle nie mówi się**, jak gdyby ta podstawowa droga wodna była wykreślona z planów i programu obecnych czynników rządzących.

Jeden z licznych organów doradczych rządu, Państwowa Rada Komunikacyjna, powzięła uchwałę, stwierdzającą, że drogi wodne wymagają specjalnej opieki i zapewnienia stałej dotacji ze Skarbu Państwa.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zajmował się również zagadnieniem dróg wodnych i żeglugi rzecznej, ale na preliminarz budżetowy opinie te wpływu nie wywarły. Budżet na obecny okres budżetowy przeznacza na roboty wodne Ministerium Komunikacji 8.5 mil. zł., w czym jednak mieści się 6.25 mil. zł. na spłatę zobowiązań.

Dziwna cisza o regulacji Wisły jest jedną z charakterystycznych dysproporcji w planach gospodarczych obecnego reżimu, znajdującego się w niezawodnej dekompozycji na temat ujścia do morza naszej magistrali wodnej.

Historia wskazuje na istnienie odwiecznych zagadnień i — co najsmutniejsze — błędy historyczne powtarzają się.

TADEUSZ HARTLEB.

Samorząd na ulicy

W swej akcji zwalczania hałasu w mieście Komisariat Rządu na miasto Warszawę uczynił śmiały krok naprzód, zakazując w ogóle używania sygnałów samochodowych.

Umilkły wszelkie klaksony, trąbki i gwizdki i ulica znacznie się uspokoiła. Eksperyment dał dobre wyniki nie tylko pod względem akustycznym, lecz również pod względem bezpieczeństwa. Ulica jest mniej nerwowa. Przechodnia nie płoszy nagle ryk apokaliptycznej bestii, który sprawiał, że wystraszony i oszołomiony ślepo uciekał sprzed ciężarowego samochodu i dostawał się pod koła auta, lub tramwaju.

Doskonałe wyniki tego doświadczenia — jak czytamy — skłoniły władze do ograniczenia do ostatecznych granic również sygnałów tramwajowych.

Miejmy nadzieję, że stolica nasza, a w ślad za nią inne większe miasta polskie, coraz bardziej przypominać będą najwyżej pod względem kulturalnym stojące miasta Europy Zachodniej, a w godzinach wzmożonego ruchu w mieście, nikomu już się nie będzie zdawało, iż to odbywa się uroczystość ślubna kacyka plemienia Hererów i że to przygrywa nadworna kapela.

Ten udały eksperyment ma bardziej doniosłe znaczenie, niż by to się na pozór zdawać mogło.

Eksperyment ten pokazał, iż przechodzień, człowiek ulicy — czy jak kto woli — szary obywatel wcale nie jest niedorozwiniętym dzieckiem, za jakie dotychczas go miano, lecz dorosłym człowiekiem o wyrobionym instynkcie samozachowawczym, który — jeśli tylko nie hukać na niego, nie trąbić, nie gwizdać, nie wrzeszczeć — doskonale orientuje się w ruchu i sam bez wszelkich wskazówek z góry wybiera drogę, którą ma kroczyć.

[illegible] je [illegible] drugi natomiast, ten, o którym piszemy, uważać należy za zupełnie udały. Obywatel usamodzielni się, nie będzie polegał na konduktorze lub na szoferze, lecz na sobie samym, oraz będzie musiał mieć oczy szeroko otwarte na wszystkie strony, skąd może mu grozić niebezpieczeństwo.

Władze stołeczne, może nawet nie zdając sobie z tego sprawy, wprowadziły SAMORZĄD NA ULICY. Obywatel sam się rządzi na ulicy, sam kieruje swoimi krokami. Eksperyment — jak czytamy — dał dobre wyniki także pod względem bezpieczeństwa.

Ten ukoronowany tak dodatnim wynikiem eksperyment, dowodzący, że obywatel wyrósł z krótkich majteczek, które na niego siłą gwałtem wciągają, powinien zachęcić nasze władze do rozszerzenia tego samorządu na wiele innych dziedzin, co niewątpliwie da również dobre wyniki.

A przede wszystkim należy zaprzestać hukać na obywatela. Zahukany obywatel traci orientację i wpada pod koła autobusu lub tramwaju, które go miażdżą.

Należy zaprzestać używania trąb i klaksonów, które niesamowitym wrzaskiem „bolszewik", „żydokomuna", „fołksfront", wprowadzają nerwowość na ulicy i oszałamiają przechodnia, który sam doskonale wie, skąd mu grozi niebezpieczeństwo.

Eksperyment władz rządowych w stolicy jest nader pouczający.

X. Y. Z.

W cieniu „narodowego przełomu"

Powoli, ale skutecznie odsłaniają się kulisy „narodowego przełomu" w Rumunii, którego fale wyniosły na powierzchnię Rząd p. Gogi, mający za sobą — jak dowiodły wybory — aż 9,7 proc. opinii społecznej. Parę dni temu organ radykałów—paryski „L'Oeuvre", zwrócił uwagę na poczynione ostatnio w Rumunii ze strony włoskiej wielkie zamówienia handlowe. Rzecz szczególna, że przedmiotem tych transakcyj jest RUMUŃSKA NAFTA, zaś nabywcą — wojskowa INTENDENTURA WŁOSKA. Do końca marca b. r. Rumunia ma dostarczyć Włochom 8,000 tonn benzyny lotniczej, 24,000 t. benzyny samochodowej i 30,000 t. benzyny ciężkiej. W drugim kwartale b. r. dostawy te mają być podwojone. Transport pierwszy — trzeba to podkreślić — przewieziony będzie bezpośrednio na okupowane przez wojska włoskie — wyspy Balearskie.

Ponieważ Włosi nie mają gotówki na zapłacenie tych dostaw, odstąpią wzamian Rumunii dwa torpedowce i parę łodzi podwodnych, które będą stacjonowane w Konstancy. Do tegoż portu rumuńskiego przybywają w dniach najbliższych włoskie misje morskie i lotnicze, których zadaniem będzie przysposobienie Konstancy JAKO BAZY WOJENNEJ dla okrętów i samolotów faszystowskich na Morzu Czarnym. Te przygotowania są, oczywiście, częścią wielkiego planu trategicznego, opracowywanego wspólnie przez sztaby generalne trójprzymierza faszystowskiego Rzym — Berlin — Tokio.

Pomimo uspokajających zapewnień obecnych ministrów rumuńskich, jest rzeczą pewną, że dojście do władzy żywiołów nacjonalistycznych i prohitlerowskich musi pociągnąć za sobą istotne zmiany w tendencjach polityki zagranicznej Rumunii. Tego rodzaju „przełomy narodowe" nie odbywają się nigdy bez udziału i inspiracyj czynników obcych, które — własne cele mając przede wszystkim na widoku — nie krępują się bynajmniej w doborze środków i dróg działania.

BD.

Przyzwyczajenie — drugą naturą.

W niedzielę, dn. 23 b. m., o g. 11-ej rano, w sali Zw. Handlowców w Warszawie. przy ul. Siennej 16, odbędzie się

Uroczysta Akademia Żałobna ku czci Leona Wasilewskiego

Wstęp na Akademię bezpłatny za kartami wejścia, które otrzymać można na dzielnicach i w związkach zawodowych.

Dzielnice wezmą udział w Akademii ze sztandarami, od tego obowiązku są zwolnione dzielnice, na których odbywają się konferencje.

WOKR. PPS.

Nowi lokatorzy w starych domach

Uchwalona przed paroma dniami ustawa przedłużająca ochronę lokatorów, dotyczy tylko tych lokatorów, którzy zajmują po 1 stycznia 1938. dawne mieszkania. Natomiast lokatorzy, którzy wprowadzili się do mieszkań nowowynajętych lub nabytych po dniu 1 stycznia r. b., choćby mieszkania te (lub zakłady handlowe i przemysłowe) mieściły się w starych domach, z ochrony lokatorów już nie korzystają.

Utrata prawa do ochrony przez mieszkanie zmieniające lokatora opiera się na dekrecie p. Prezydenta R. P. z dnia 14 listopada 1935 roku.

Z dniem 1 stycznia r. b. powinien był ustać handel mieszkaniami, gdyż przez cały czas istnienia ochrony lokatorów nabywcy mieszkań płacili właściwie za ochronę, którą im dawało prawo i za poziom komornego, niższy aniżeli w domach nowowybudowanych. Z chwilą więc, gdy nowy lokator w starym domu przestał korzystać z dobrodziejstw ustawy, znikła podstawa do handlu mieszkaniami.

Najbliższy czas pokaże, jakim w praktyce okaże się to nowe prawo. Wpłynie ono niewątpliwie na zmniejszenie się liczby przeprowadzek, a tym samym powinno wpłynąć na potanienie mieszkań

Echa

W związku z napadem p. Ipchorskiego - Lenkiewicza, redaktora odpowiedzialnego, jak się okazuje, tygodnika p. t. **„Kronika Polski i Świata"**, na Antoniego Słonimskiego, — Zygmunt Nowakowski i Melchior Wańkowicz uznali za konieczne ustąpić z redakcji tego pisma.

Tak donosi lwowski „Dziennik Polski" z dn. 19 stycznia.

Egzekutywa Międzynarodówki Socjalistycznej

Egzekutywa Międzynarodówki Socjalistycznej, odbywająca się w Brukseli, zakończyła swoje obrady. P. P. S. była reprezentowana w toku obrad przez tow. K. Czapińskiego, zastępcę stałego członka Egzekutywy tow. Niedziałkowskiego. Drugi delegat PPS. do Egzekutywy tow. H. Liberman nie mógł wziąć udziału w posiedzeniu z powodu choroby.

Widoki nowego Rządu

Czy uzyska większość w Izbie?

W kuluarach parlameentarnych i w kołach dziennikarskich panuje jednomyślne przekonanie, że nowy Rząd uzyska znaczną większość głosów, która może dosięgnąć 350 głosów przeciwko 150.

Wszystkie te obliczenia opierają się na przesłankach, że za votum zaufania dla Rządu poza radykałami i socjalistami głosować będzie prawdopodobnie kilka grup centrowych. Prawica zaś powstrzyma się od głosowania. Głównym punktem zainteresowań jest stanowisko komunistów, premier Chautemps bowiem nie czynił tajemnicy ze swoich intencyj przy tworzeniu Rządu. Już rezolucja klubu radykałów, wypowiadająca się za tworzeniem Rządu przez Chautemps, chociaż domagała się, ażeby program Rządu nie wniósł żadnego rozdźwięku pomiędzy grupami „Frontu Ludowego" i ażeby Rząd ten uzyskał poparcie socjalistów, pomijała zupełnym milczeniem komunistów, co wywołało oświadczenia ich pełne oburzenia, że traktowani są jako ubodzy krewni, których nie pokazuje się w towarzystwie. Prem. Chautemps dążył zatem do tego, ażeby nowy Rząd nie był uzależniony od głosów komunistycznych i to mu się udało całkowicie.

Naczelny organ radykalny „Oeuvre" podkreśla, że prem. Chautemps wyraźnie dążył do tego, ażeby uniknąć wszystkiego, co mogłoby rozbić ostatecznie Rząd Ludowy. Chodziło mu jednakże o to, ażeby umowy i porozumienia, które dojdą do skutku między socjalistami i radykałami, nie mogły być narażane codziennie na kwestionowanie przez komunistów. Obecnie, czy komuniści będą głosowali za czy przeciw, czy też powstrzymają się od głosowania, nie wpłynie to na los gabinetu. Komuniści, którzy czynili wszelkie wysiłki, aby wejść do Rządu, obecnie starają się wszelkimi siłami pozostać mimo wszystko wewnątrz „Frontu Ludowego" na terenie parlamentarnym i odgrywać rolę polityczną w Izbie.

W ANGLII PANUJE SCEPTYCYZM

LONDYN, (PAT). — Aczkolwiek angielskie czynniki miarodajne z pewną ulgą przyjęły wiadomość o zakończenie francuskiego kryzysu rządowego, to na ogół panuje w Londynie sceptycyzm, co do trwałości nowego Rządu Chautemps. W kołach politycznych obliczają jego żywot na 4 tygodnie i przypuszczają, że za miesiąc Francja stanie znowu w obliczu kryzysu rządowego, a wówczas dojdzie do władzy Rząd koncentracji narodowej od Raynaud do Bluma, z Herriotem na czele. Niemniej jednak cynniki miarodajne zadowolone są, że na razie Chautemps i Delbos pozostali na swoich stanowiskach, co stanowi pewną ciągłość akcji w polityce międzynarodowej na okres najbliższych kilku tygodni.

Rezolucja Frontu Ludowego

PARYŻ (PAT). — Komitet narodowy Bloku Ludowego uchwalił następującą rezolucję: Nazajutrz po utworzeniu Rządu Komitet narodowy Bloku Ludowego przypomina swą jednomyślną rezolucję z dnia 15 stycznia stwierdzającą, iż jedynie Rząd Frontu Ludowego, będący emanacją Bloku i zdecydowany stosować swój program, może odpowiadać jasno wyrażonej woli kraju. W konsekwencji tego Komitet narodowy liczy, że nowy Rząd jako emanacja stronnictw, które złożyły przysięgę w dn. 14 lipca i pod wspólnym programem pisemnym, zobowiąże się oprzeć w Izbie na większości Frontu Ludowego, celem wykonania programu Bloku. W odpowiedzi na wrażenie, jakie wywołała w kraju republikańskim afera spisku faszystowskiego, Komitet narodowy liczy, że ustalanie odpowiedzialności i współwiny, bez względu na to, jakie one będą, kontynuowane będzie z tą samą stanowczością, co i przed przesileniem.

Komitet narodowy zdecydowany jest prowadzić nadal swą działalność bez wytchnienia i z wzrastającą czujnością, ażeby osiągnąć urzeczywistnienie woli ludu i utrzymać jedność Frontu Ludowego w obronie zdobytych praw i postępu.

Skład nowego Rządu Z.S.S.R.

MOSKWA, (PAT). — Skład nowego Rządu Z.S.R.R. przedstawia się jak następuje:

Mołotow — przewodniczący Rady komisarzy ludowych Z.S.R.R., Czubar — pierwszy zastępca przewodniczącego, Mikojan — drugi zastępca przewodniczącego, Kosior — trzeci zastępca przewodniczącego (dotychczas było tylko dwuch zastępców). Wozniesieński — przewodniczący państwowej komisji planowania (Gosplan) (na miejsce Walerego Mezłanka). Litwinow — komisarz Spraw Zagranicznych. Jeżow — komisarz Spraw Wewnętrznych, Woroszyłow — komisarz Obrony, Piotr Smirnow — komisarz Marynarki wojennej, Łazarz Kaganowicz — komisarz ciężkiego przemysłu, Bruskin — komisarz przemysłu mechanicznego, Michał Kaganowicz —komisarz przemysłu obronnego (wojennego), Abram Giliński — komisarz przemysłu spożywczego (na miejsce Mikojana), Szestakow — komisarz przemysłu lekkiego, Ryżow — komisarz przemysłu leśnego (b. zastępca komisarza), Bakulin — komisarz kolei, Pachomow — komisarz transportu wodnego, Berman — komisarz łączności (poczta, telegraf, telefon), Eiche — komisarz rolnictwa, Jurkin — komisarz domen państwowych (Sowchozów), Popow — komisarz dostaw państwowych (Sowchozów). Zwierow — komisarz finansów (b. zastępca komisarza), Michał Smirnow — komisarz handlu (na miejsce Weitzera), Ozwialew — komisarz handlu zagranicznego (b. zastępca komisarza na miejsce Rozenholca), Ryczkow — komisarz sprawiedliwości (b. członek kolegium wojskowego najwyższego sądu ZSRR na miejsce Krylenki). Bołdyrew — komisarz zdrowia publicznego, Gryczmanow — prezes Banku Państwa, Kaftanow — przewodniczący komitetu do spraw szkolnictwa wyższego, Nazarow — przewodniczący komitetu spraw sztuki przy Radzie Komisarzy Ludowych — b. cełonek redakcji „Prawdy" (na miejsce Kierżencewa).

Na frontach hiszpańskich

Odparto ataki faszystów

Havas donosi z Madrytu: Około północy ciężka artyleria powstańcza rozpoczęła ostrzeliwanie Madrytu. Na froncie Guadalajara wojska rządowe trzykrotnie odparły uderzenia wojsk generała Franco ogniem karabinów maszynowych.

Na froncie Teruel wojska rządowe odparły uderzenia wojsk generała Franco silnym ogniem broni maszynowej. Napór wojsk powstańczych osłabł. Linie komunikacyjne powstańców na wschód od Concud znajdują się pod ogniem artylerii rządowej. Ponadto trwają ciągle walki powietrzne.

Bombardowanie Barcelony

Havas donosi z Barcelony: Około północy 6 samolotow powstańczych dokonało nalotu na Barcelonę od strony morza, zrzucając wiele bomb. Istnieje obawa, że bombardowanie pociągnęło za sobą liczne ofiary ludzkie.

Przez cały dzień wtorkowy samoloty powstańcze bombardowały wybrzeże śródziemnomorskie, zrzucając m. in. dwukrotnie bomby na m. Sagonte. Jest to 15-te bombardowanie tego miasta, począwszy od 1 grudnia. Bombardowanie nie pociągnęło za sobą ofiar ludzkich, lecz straty materialne są bardzo duże. Zrzucono 25 bomb 80 i 100-kilowych, które zniszczyły szereg domów.

100 ZABITYCH

Komunikat Ministerium Obrony Narodowej donosi: W środę wkrótce po południu 6 nieprzyjacielskich samolotów, pochodzących z Palmy na Maiorce zrzuciło na centrum Barcelony znaczną ilość ciężkich bomb. Dokładna liczba zabitych jest dotychczas nieznana, wynosi ona jednak przeszło 100 osób. Prócz tego wyrządziły bomby znaczne straty materialne. Chociaż baterie przeciwlotnicze utrudniały bez przerwy ogień, a rządowe eskadry myśliwskie wszczęły natychmiast pościg, lotnikom nieprzyjacielskim udało się jednak wycofać bez poniesienia strat.

Mniej więcej w tym samym czasie oraz o godz. 5 po poł. dokonali lotnicy powstańczy nalot na Walencję. Zrzucone bomby spowodowały znaczne szkody materialne, liczba natomiast rannych i zabitych jest nieznaczna.

ZŁOTO DLA REBELIANTÓW

Przybyła specjalna delegacja z prowincji Santander do Burgos, przywożąc jako dar na skarb rokoszan hiszpańskich 350 kilogramów złota w monetach i biżuterii oraz 50 kilogramów srebra. Dar został oficjalnie wręczony „prezydentowi" (premierowi) generałowi Gomez Jordana i został złożony w podziemiach filii Banku Hiszpańskiego w Burgos.

Wystąpienie z komisji Wojskowej Sejmu

Pos. Kazimierz Duch wystosował do marszałka Sejmu pismo treści następującej:

„W dniu 18 stycznia r. b. Komisja Wojskowa Sejmu na wniosek jednego z posłów większością głosów uchwaliła votum nieufności przewodniczącemu komisji generalowi broni L. Żeligowskiemu z powodu jego przemówienia na plenum Sejmu w dniu 2 grudnia 1937 r.

Nie wchodząc w to, czy Komisja będąca po myśli art. 17 Regulaminu Sejmowego organem Sejmu powołanym jedynie do rozważania spraw przekazanych jej przez Izbę, miała prawo pociągnąć do odpowiedzialności Przewodniczącego Komisji za jego przemówienie w Sejmie bez żadnych uchybień z jego strony na terenie Komisji — jestem stale pod wrażeniem, iż stała się duża krzywda moralna człowiekowi kryształowego i wielkiego charakteru i zasłużonemu dla Polski żołnierzowi, wysoko cenionemu przez Marszałka Piłsudskiego i szanowanemu przez cały naród polski bez względu na dzielące go różnice polityczne.

Wrażenie krzywdy, jaką na tym terenie wyrządzono czcigodnemu generałowi i mojemu przez pewien czas dowódcy w czasie służby w Inspektoracie Armii, utrudniałoby mi możność użytecznej pracy na tej Komisji.

Z całego przebiegu konfliktu Komisji z generałem Żeligowskim nabrałem równocześnie przekonania, iż gwarantowana konstytucyjnie niezależność w wypowiadaniu przez posłów opinii, dyktowanej troską o dobro Państwa, zgodnie ze ślubowaniem poselskim, na tej Komisji od pewnego czasu przestała istnieć.

Podając powyższe motywy mojej decyzji, proszę Pana Marszałka o zwolnienie mnie od obowiązku członka Komisji Wojskowej".

Również pos. Sapieha nadesłał na ręce marszałka Sejmu pismo, zawiadamiające o wystąpieniu z Komisji Wojskowej, w której nie może pracować w warunkach, jakie się wytworzyły.

42 osoby oskarżone w sprawie CSAR.

Na 42 oskarżonych w sprawie organizacji CSAR, 9 znajduje się na wolności, zaś 33 pozostaje w więzieniu. Sędziemu Beteille przydzielono do pomocy sędziego Bourguignon, który specjalnie zajmie się sprawą tuby z bakcylami chorobotwórczymi, w związku z którą został aresztowany Paul Billecoco.

Opowieści drutów telegraficznych

MANEWRY AMERYKAŃSKIEJ FLOTY NAPOWIETRZNEJ

18 amerykańskich wodnosamolotów wojskowych wodowało w pobliżu Pearl Harbour, przebywając bez wodowania dystans Kalifornia—wyspy Hawajskie w ciągu 20 godzin 22 minut.

TURNIEJ SZACHOWY

Zakończył się w Paryżu mały międzynarodowy turniej szachowy, w którym zdecydowane zwycięstwo odniósł b. mistrz świata Capablanca, osiągając 4 i pół pkt. z 5-ciu możliwych. Dalsze miejsce zajęli: Rossolimo — 3 i pół pkt., dr. Cukierman— 2 i pół pkt. Romi i Snosko-Borowski po 2 pkt. oraz Anglarez — pół pkt.

LWY ROZSZARPAŁY POGROMCĘ

Z Budapesztu donoszą, że w miejscowości Ujpetre, w stolicy Pecs, w czasie przedstawienia w cyrku wędrownym lwy rozszarpały swego pogromcę. W chwili, gdy pogromca znajdował się wraz z trzema lwami w klatce i ustawiał zwierzęta do popisów, jeden z lwów rzucił się nań, zatapiając swe kły w gardle pogromcy. Pozostałe dwa lwy rzuciły się na pogromcę. Wśród widzów wybuchła nieopisana panika. Kilku mężczyzn dało kilkanaście strzałów rewolwerowych, zabijając wszystkie trzy lwy. Z klatki jednak wydobyto już tylko rozszarpane zwłoki pogromcy.

SYN I MATKA SKAZANI NA ŚMIERĆ

Sąd przysięgłych w Kottbus skazał niejakiego Hebelera i jego matkę na karę śmierci. Hebeler w porozumieniu z matką zamordował przed siedmiu laty swego ojca.

Ostatnie depesze i wiadomości na czele numeru

Zakończenie rokowań brytyjsko-irlandzkich

LONDYN (PAT). — Po zakończeniu brytyjsko - irlandzkich rokowań wydany został komunikat, stwierdzający jedynie, że poruszone w rozmowach zagadnienia dojrzały do dalszego omawiania ich przez przedstawicieli obu Rządów. Konferencje te rozpoczną się natychmiast z chwilą uzyskania dalszych, niezbędnych do nich podstaw.

Zagadnienie zjednoczenia Irlandii nie było w czasie rokowań poruszone, wobec zajęcia przez obie strony sprecyzowanego stanowiska w tej sprawie na wstępie obrad.

Po katastrofie na kopalni

Odkopano dwuch górników

W związku z katastrofą, jaka wydarzyła się na kopalni „Polska" w Świętochłowicach, w wyniku wszczętej natychmiast akcji ratunkowej odkopano zwłoki jednego z zasypanych górników Kowalczyka. W środę nad ranem wydobyto zwłoki drugiego zasypanego górnika, Kuraski. Na podstawie oględzin zwłok wnioskować można, że śmierć obu nieszczęśliwych górników nastąpiła w chwili przysypania ich zwałami węgla. Wypadek jest przedmiotem dochodzeń władz górniczych.

Sprawa Doboszyńskiego

Rozprawa przeciwko inż. Doboszyńskiemu odbędzie się we Lwowie dnia 4 lutego. W środę ogłoszono listę sędziów przysięgłych, z której wylosowanych zostanie 12 sędziów przysięgłych, mających sądzić Doboszyńskiego.

Ucieczka z kobierca ślubnego

Mogilno ma swą sensację. W ubiegłym tygodniu odbyć się miał ślub 23-letniego Stefana Kaczmarka z Wolfówną z Mogilna. Ponieważ zapowiedzi wyszły w ub. niedzielę, przeto ślub naznaczono na wtorek. W przeddzień ślubu o g. 7-ej rano udali się narzeczeni do kościoła farnego, celem odbycia spowiedzi. W chwili, kiedy „panna młoda" rozpoczęła się spowiadać, „pan młody" wyszedł z kościoła, w szybkim tempie przebiegł planty udając się na dworzec, gdzie oczekiwał go z biletem i walizką jego brat. Kaczmarek wyjechał w niewiadomym kierunku.

WIADOMOSCI SPORTOWE

HOKEJ

POLSKA ZWYCIĘŻA REPREZENTACJĘ SZWAJCARII 1:0

W środę wieczorem rozegrany został w Bernie międzypaństwowy mecz hokejowy Polska-Szwajcaria. Polacy odnieśli duży, chociaż zupełnie niespodziewany sukces bijąc Szwajcarów 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Spotkanie wywołało znaczne zainteresowanie i zgromadziło przeszło 5000 widzów.

TEAM POLSKI GROMI WENGEN 8:0

Jak wiadomo, Polacy mieli rozegrać we wtorek mecz hokejowy z reprezentacją miasta Wengen. Mecz nie doszedł do skutku ze względu na odwilż. Tymczasem w środę rano chwycił mróz i miejscowa reprezentacja wyraziła chęć rozegrania treningowego spotkania z Polakami przed wyjazdem do Berna. Polacy zgodzili się na to. Mecz przyniósł naszym hokeistom wysokocyfrowe zwycięstwo w stosunku 8:0 (3:0, 3:0, 2:0).

PIŁKA NOZNA

BUŁANOW ZRZEKŁ SIĘ MANDATU KAPITANA ZWIĄZKOWEGO WOZPN.

Wybrany na walnym zgromadzeniu WOZPN na stanowisko kapitana związkowego okręgu p. Jerzy Bułanow zrzekł się mandatu i zawiadomił o powyższym zarząd okręgu proponując na swoje miejsce p. Józefa Ciszowskiego.

REORGANIZACJA ROZGRYWEK O PUCHAR ŚRODKOWEJ EUROPY

Na statnim zebraniu komitetu pucharu środkowej Europy w piłce nożnej zmieniono obsadę turnieju, mianowicie obok trzech drużyn z Czechosłowacji, Włoch, Austrii i Węgier dopuszczono po dwie drużyny z Rumunii i Jugosławii. Przyjęto natomiast do wiadomości wycofanie się drużyn szwajcarskich. Ogółem w rozgrywkach weźmie udział 16 drużyn.

POLAK W REPREZENTACJI PIŁKARSKIEJ FRANCJI

Francuski Związek Piłki Nożnej uwzględnił w składzie reprezentacji Francji, która walczyć będzie z Belgią, emigranta polskiego Powołnego. Polak wziął udział w meczu treningowym reprezentacji A przeciw reprezentacji B w Paryżu. wykazując bardzo dobrą formę. Jest to już 5-ty polski emigrant, który został powołany w skład państwowej reprezentacji Francji. Przed Powolnym grali w francuskiej drużynie państwowej Wawrzyniak, Kowalczyk, Nowicki i Snella.

AUTOMOBILIZM

POLSCY AUTOMOBILIŚCI JUŻ WYRUSZYLI NA START DO MONTE CARLO

Jak już podaliśmy w dn. 25 b. m. rozpocznie się doroczny zimowy zjazd gwiaździsty do Monte Carlo, największa w Europie i najpopularniejsza zimowa impreza samochodowa. Tegoroczny 17-ty z kolei zjazd gwiaździsty do Monte Carlo cieszy się wyjątkowym zainteresowaniem i zgromadzi na starcie 142 kierowców z 21 państw. Z Polski startuje 6 osad.

Pierwsza osada Laurysiewicz-Nowak wyjechała z Warszawy do Neapolu już w dn. 12 b. m. W Neapolu nasi automobiliści zadecydują, czy będą startować z Aten, czy z Palermo. Decyzja uzależniona jest od stanu dróg Bałkańskich.

Druga polska osada Kulesza-Bellen udała się dn. 13 b. m. na maszynie Lancia 1352 z Łodzi do Stavangeru.

Trzecia polska osada Penczyna (z szoferem) udała się na razie do Wiednia, gdzie przygotowany jest wóz Steyer 220. Mecenas Koppel, który miał towarzyszyć Penczynie, jest chory i ewentualnie uda się później samolotem do Wiednia. Osada ta startuje z Aten.

W środę dn. 19 b. m., o g. 10.30 wyjechała z Warszawy czwarta osada Kołaczkowski - Pronaszko na maszynie Lancia 1352. Osada ta udaje się na start do Stavangeru.

Piąta polska osada Marek-Jakubowski-Borowik na Lancia zdecydowała się ostatecznie wyruszyć do Monte Carlo z Aten.

Szósta ostatnia polska osada Zagórna-Mazurek na Chevrolet wyjeżdża w czwartek 20 b. m. wieczorem na start do Bukaresztu.

NARCIARSTWO

REPREZENTACJA NARCIARSKA POLSKI NA ZAWODY W GARMISCH

Polski Związek Narciarski ustalił już skład drużyny, która będzie reprezentowała Polskę na Międzynarodowym Tygodniu Sportów Zimowych w Garmisch-Partenkirchen.

Do kombinacji klasycznej zgłoszono: Bronisława Czecha, Stanisława Marusarza i Mieczysława Wnuka.

Do biegu otwartego na 18 km: Mieczysława Wnuka, Bronisława Czecha, Tadeusza Wowkonowicza, Józefa Matusznego, Stanisława Karpiela i Edwarda Nowackiego.

Do otwartego konkursu skoków: Stanisława Marusarza, Bronisława Czecha i Mieczysław Wnuka.

Do kombincji alpejskiej: Bronisława Czecha i Stanisłw Marusarza.

Ogółem do Garmisch wyjeżdża 7-u polskich narciarzy.

Na Górnym Śląsku

Zastraszające cyfry

Olbrzymia ilość nieszczęśliwych wypadków na kopalniach

Odkąd istnieje górnictwo, zdarzają się na kopalniach nieszczęśliwe wypadki, tak pojedyncze jak i masowe. W miarę tego, jak postępuje racjonalizacja pracy i wyzysk robotnika, liczba nieszczęśliwych wypadków wzrasta w zastraszający sposób. Jednak liczba nieszczęśliwych wypadkow, zdarzających się na niektórych kopalniach powiatu Rybnickiego, jest tak wielka, że należy potężnym głosem zaapelować do miarodajnych czynników o zastanowienie się nad tym zjawiskiem i jego źródłami, oraz nad walką z przyczynami wypadków.

Dziś pragniemy przedstawić stan bezpieczeństwa na jednej tylko kopalni, należącej do Rybnickiego Gwarectwa Węglowego, a mianowicie na kop. „Anna“ w Pszowie. Wspomniana kopalnia zatrudnia około 2600 robotników. W ROKU 1936 ZDARZYŁO SIĘ TAM AŻ 1374 NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, Z CZEGO 222 CIĘŻKICH, A JEDEN ŚMIERTELNY. PRZESZŁO 50% ZAŁOGI ULEGŁO NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKOM.

W roku 1937 na tejże kopalni było nieszczęśliwych wypadków 1107; z czego 218 ciężkich, a dwa śmiertelne, — również niewiele mniej, niż w roku 1936. Czy te liczby z kop. „Anna“ nie są zastraszające?

Przyczyn tego strasznego spustoszenia zdrowia robotników jest bardzo wiele.. Racjonalizacja pracy, gonitwa za największą wydajnością, premie urzędnicze za dużą wydajność, nieludzkie traktowanie robotnika, wyzwiska sztygarów i t. d.—to są przyczyny wielu wypadków, a mianowicie: dyrektorzy i ich zastępcy, jako właściwi kierownicy robót górniczych, zamiast starać się o prowadzenie kopalni tak, aby było należyte zabezpieczenie miejsc pracy i jak najmniej nieszczęśliwych wypadków, troszczą się o wszystko, tylko nie o ochronę zdrowia i życia robotnika.

Co tam kalectwo górników; główna rzecz, że swoje niedbalstwo i antyspołeczne stanowisko zasłonią ci panowie jakimś „aktem społecznym“ kosztem robotników.

A przecież w Województwie Śląskiem istnieją instytucje urzędowe, powołane do czuwania nad życiem i bezpieczeństwem robotnika, a są nimi przede wszystkim Urzędy Górnicze. Niestety Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku zachowuje się tak, jakby go nie było, a zażaleń jest coraz więcej. Wprawdzie kontrolerzy jeżdżą po kopalniach, ale gdyby wejrzeli do książki objazdowej, lub gdyby do objazdu wezwali członka Rady Zakładowej, aby objechał razem z nimi oddział w charakterze męża bezpieczeństwa, to przekonaliby się o słuszności naszych twierdzeń. Niestety tego nie robią. A takie lekceważenie rad i wskazowek robotników musi się zemścić, czego najlepszym dowodem jest olbrzymia ilość nieszczęśliwych wypadków.

Drugi przykład lekkomyślnego traktowania zdrowia robotników potwierdzić może ostatni strajk na kop. Knurów, gdzie strajkująca załoga wysunęła żądanie doprowadzenia powietrza do przodków. Gdy piszący te słowa interweniował w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Rybniku, p. inżynier dopiero wtedy chciał dowiedzieć się, w których to przodkach brak powietrza.

Dziś zajęliśmy się sprawą nadmiernych nieszczęśliwych wypadków na kop. „Anna“, później kolejno będziemy informowali opinię publiczną o stosunkach na innych kopalniach, które pod tym względem nie ustępują kop. „Anna“ w Pszowie.

T. CH.

Podziękowanie

Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci składa serdeczne podziękowanie za otrzymaną ofiarę 100 klg. cukru od Związku Zaw. Rob. Cukrowni w Polsce (Oddział Ostrowy).

Wiadomości z całej Polski

SAMOBÓJSTWO POSTERUNKOWEGO.

Z Buczacza donoszą, iż popełnił tam samobójstwo posterunkowy P. P. Julian Grabowiecki, który na tle zawodu miłosnego strzelił sobie z rewolweru w skroń. Desperat nie pozwolił udzielić sobie pomocy. Zdarł nałożone mu opatrunki i, przewieziony do szpitala, wkrótce zmarł.

KRADZIONY DRUT MIEDZIANY KUPOWAŁY ZNANE FIRMY NA POMORZU.

Na Pomorzu rozeszła się wieść o skandalicznej aferze. W pobliżu rzeki Wierzycy znaleziono zwoje drutu miedzianego, skradzione na szkodę Skarbu Państwa. Kradzież drutu uprawiana była od dłuższego czasu, co przyczyniło Skarbowi znaczne straty. W Starogardzie aresztowano niejakiego Pobłockiego, jako jednego ze sprawców kradzieży. W toku dochodzeń ujawniono, że od złodziejów kupowały drut wielkie firmy. Władze śledcze przesłuchały kilku znanych na całym Pomorzu przemysłowców. Szczegóły sprawy trzymane są w tajemnicy.

STRASZNY WYPADEK ULICZNY.

Na terenie gminy Rydułtowy wydarzył się tragiczny wypadek. — Jadąca ul. Rybnicką furmanka, — powożona przez pijanych braci Sztojerów, najechała na nadjeżdżającego z przeciwnej strony rowerzystę Augustyna Zubera z Rydułtów. Skutki najechania okazały się straszne. Dyszel furmanki wbił się rowerzyście w klatkę piersiową, ponadto Zuber doznał ciężkich okaleczeń na całym ciele. — Ofiarę wypadku w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

DZIECKO ŻYWCEM SPŁONĘŁO.

W Biaym Dunajcu, w domu Dzierżegi, dwoje dzieci, pozostawionych bez opieki, zabawiało się rzucaniem skrawków papieru do pieca. W pewnej chwili zajęła się sukienka na 4-letniej dziewczynce. Wszczęto alarm. Przybyła pomoc zastała już tylko zwęglone zwłoki dziecka.

WYROK NA B. DYREKTORA MAŁOPOLSKIEGO TOW. KREDYTOWEGO.

Przed trybunałem apelacyjnym we Lwowie odbyła się rozprawa karna przeciwko b. dyr. Małopolskiego Towarzystwa kredytowego Józefowi Lautersteinowi, oskarżonemu o przywłaszczenie 8,500 zł. od klientów na zakup obligacji państwowych, oraz przywłaszczenie wygranej, w kwocie 10.000 zł., jaka padła na obligację pożyczki budowlanej, należącej do jednego z klientów. Rozprawa zakończyła się wyrokiem, skazującym oskarżonego na 1 rok więzienia. Połowę kary umożono mu na zasadzie amnestii. Wykonanie zaś drugiej zawieszono.

Z przemysłu naftowego

Dnia 30 stycznia 1938 roku o g. 11-tej, w sali Instytutu Technologicznego przy ul. Boularda 5, we Lwowie, odbędzie się konferencja Delegatów przemysłu naftowego w sprawie umowy zbiorowej.

Oddziały wysyłają jednego delegata na 400 zorganizowanych, a Oddziały, liczące poniżej 400 członków, wysyłają jednego delegata, zaś Oddziały mniejsze łączą się w jeden Oddział wyborczy.

W konferencji wezmą udział, oprócz sekretarzy okręgowych, generalni sekretarze tow. tow. Topinek, Stańczyk i Bocian.

Delegaci proszeni są o punktualne przybycie.

Franciszek Haluch.

Tabela wygranych

13 dzień ciągnienia IV klasy 40 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

10.000 zł. — nr.: 50270 80597

5.000 zł. — nr.: 28136 84270

2.000 zł. — nr.: 2377 28646 33142 204457 40639 65109 68856 69035 93513 97313 101529 109862 136433 185723

1.000 zł. — 6186 8434 27384 35279 38135 44725 44885 63871 71209 92922 96157 96898 97358 101549 116183 117994 127142 127452 134771 148706 163763 170632 171419 179513 183655

WYGRANE PO 200 ZŁOTYCH

139 47 214 20 775 985 1035 163 73 203 376 498 844 2057 80 181 211 534 608 847 3157 378 569 619 700 42 59 878 906 4307 434 623 28 749 5062 400 540 717 84 804 960 6009 56 90 161 601 752 90 7064 138 62 298 315 534 728 32 823 957 8067 78 109 53 312 41 99 462 524 33 75 76 851 982 9231 314 646 765 94 803 901 18 10105 276 81 85 358 837 62 11065 221 91 400 40 66 577 93 728 813 991 12110 27 207 357 425 51 56 73 520 601 730 65 94 904 74 13078 108 352 77 508 47 14011 262 385 582 974 15119 227 47 358 471 678 750 16211 461 692 770 822 900 17046 225 56 85 303 501 48 634 758 81 931 18123 62 75 310 19 36 672 704 833 961 89 19153 78 275 501 801 907 27 98 20182 382 534 83 834 75 962 21076 248 472 696 902 22034 57 93 195 760 71 23120 230 73 612 718 867 902 24186 302 13 446 519 614 87 705 861 921 25087 124 241 540 643 26161 211 419 61 804 965 27064 208 327 81 545 624 75 862 74 28162 358 87 536 29079 384 454 88 776 904 30292 421 520 664 962 31266 414 576 611 744 839 59 32018 588 638 985 33115 85 263 394 447 63 667 90 824 97 987 92 34122 284 317 85 419 689 767 988 35015 38 58 165 573 602 22 25 709 35 59 810 963 97 36133 459 589 727 908 37016 198 318 24 642 973 38152 206 74 500 604 39133 76 78 294 342 60 71 512 86 869 995.

40131 234 305 54 513 43 70 88 672 796 41034 55 157 364 81 534 80 91 769 930 42017 21 91 200 82 356 411 562 604 31 72 701 853 85 93 904 69 81 43137 286 90 306 84 432 596 611 17 35 893 44023 35 74 95 104 62 214 555 740 827 46 45012 36 115 34 245 344 55 86 514 605 76 89 46049 82 34 970 47296 373 814 68 48239 341 478 507 11 65 804 46 947 49151 279 361 88 459 649 84 747 930 50056 211 364 623 73 885 947 54 51063 152 64 249 313 34 557 903 52106 30 264 537 834 981 53049 86 159 249 94 951 516 602 88 882 99 903 9 54106 663 712 55066 213 58 330 475 584 778 868 901 32 41 56087 194 234 39 50 64 99 502 5 78 740 853 54 78 81 910 57362 94 416 545 50 783 58163 238 49 70 343 97 416 823 42 59075 143 62 304 37 40 412 509 85 612 706 79 85 933 44 60051 170 221 55 64 634 70 832 90 927 92 61012 128 47 276 320 440 88 534 45 756 62190 417 32 79 96 624 723 28 78 802 51 63081 268 326 534 57 604 767 64137 38 92 371 85 424 530 611 65238 652 725 66002 200 536 655 714 81 810 93 978 67069 72 217 476 518 30 68019 131 88 247 87 97 428 44 636 711 70 72 927 69061 134 42 64 214 93 380 484 527 702 842 909 64 70046 55 85 93 755 93 401 31 752 93 968 71061 28 316 484 500 71 867 974 72016 17 608 770 802 59 69 73170 222 349 481 544 626 58 91 847 67 929 43 74159 430 538 698 848 84 960.

75158 254 399 665 88 867 76140 341 90 606 798 873 83 900 86 77105 55 252 430 515 46 690 737 854 58 78042 259 666 793 79013 58 222 90 405 31 583 602 16 36 724 80024 63 136 226 823 76 91 441 87 534 52 719 834 83 992 81017 57 80 255 321 91 709 879 916 82088 150 328 733 852 904 83073 144 45 300 81 86 540 627 758 832 54 84031 320 67 446 86 614 92 768 811 85008 84 122 421 682 808 903 86030 216 27 84 341 424 52 58 554 671 709 59 962 79 99 87204 11 328 461 531 58 91 627 723 822 88010 169 88 278 400 69 615 42 744 856 84 92 979 89120 274 84 322 511 616 53 63 90 872 90003 56 70 378 567 669 81 97 878 90 918 91066 283 491 585 607 12 734 92063 325 488 98 99 605 736 817 84 97 93093 394 566 692 718 94274 336 616 777 890 928 95174 315 440 69 567 625 76 781 82 821 81 89 960 96075 96 278 316 76 83 434 572 765 966 91 97080 414 572 629 34 69 92 794 98038 165 242 305 36 38 502 781 879 85 99083 339 62 80 401 506 646 778 808

100049 63 137 465 521 840 101088 201 34 325 44 561 622 727 811 869 963 102038 110 11 60 587 720 837 77 89 95 103044 85 98 252 360 522 604 10 834 982 104233 596 676 78 936 50 69 77 105171 267 313 464 601 933 53 106251 57 396 421 644 707 66 919 107067 141 230 313 590 656 98 737 952 108113 316 401 534 660 996 109000 100 53 246 446 552 83 667 72 720 22 34 53 830 909 110004 77 82 165 82 302 443 527 653 768 969 111 277 386 665 745 902 112005 124 52 57 82 169 560 49 600 62 64 765 113029 322 34 83 550 65 804 79 114109 66 277 335 88 94 95 442 576 646 61 98 840 59 79 965 115193 428 606 116171 255 419 51 996 619 812 62 117015 72 377 456 61 557 87 684 890 935 118030 31 39 152 256 454 511 624 33 74 754 908 09 931 119079 100 278 396 414 54 829 120297 98 344 491 839 47 972 121079 183 326 44 64 600 1 42 54 80 753 64 869 90 93 932 34 122044 92 113 247 51 326 504 49 701 34 90 123145 258 344 48 475 597 124029 45 336 91 440 561 722 63 90

125178 204 95 458 690 97 739 76 126008 70 133 43 225 418 512 95 631 722 987 127007 242 44 345 50 499 536 798 825 53 973 128107 68 261 348 57 538 58 88 775 901 129068 96 183 522 807 51 993 130175 275 354 530 698 893 999 131117 246 48 343 46 404 82 504 132049 57 205 98 314 467 85 599 621 90 735 133060 186 205 33 82 329 422 577 726 28 91 805 134190 306 546 908 135250 322 29 632 85 883 136060 133 356 543 137365 407 510 650 138183 331 576 635 901 139029 123 42 239 535 712 82 821 140124 326 49 55 400 734 52 884 97 141256 401 504 689 721 47 142065 85 226 381 518 30 634 61 769 77 143085 121 371 520 79 618 726 863 144132 33 59 61 285 471 680 145010 100 391 92 437 96 766 834 146623 703 54 839 903 17 21 80 147010 55 106 77 226 386 493 611 98 791 877 932 148042 154 80 283 510 707 20 814 149123 291 445 565 707 23 812 958.

150376 677 881 151097 103 56 205 65 400 4 508 85 601 21 770 81 95 912 152454 599 688 783 92 153095 207 322 767 956 154283 345 93 423 68 94 155056 87 242 698 156138 255 537 41 641 779 893 9 924 32 157157 704 880 944 158029 106 28 339 462 766 878 952 159045 116 98 247 55 77 438 783 952 160084 194 373 786 964 161073 106 286 403 16 722 162156 64 301 12 444 543 868 163157 83 505 725 164022 46 66 431 240 335 489 576 669 744 57 843 165005 422 542 717 946 166037 106 253 540 689 725 167367 615 71 746 92 936 44 84 168176 86 301 527 630 87 756 830 169031 155 258 76 328 530 73 607 73 722 926 170941 171056 174 652 701 848 172144 492 562 667 802 173098 377 666 711 921 174111 203 58 254 411 86 664 765 175144 306 438 572 669 92 940 176286 339 518 47 716 78 809 914 177336 414 572 90 3 649 67 802 17 26 178145 252 437 508 179044 81 109 243 390 573 97 601 79 180104 234 384 413 557 91 622 73 703 22 817 26 181342 52 431 43 98 531 76 182106 21 32 3 51 4 373 441 599 692 870 183359 96 472 98 631 810 45 950 184044 205 31 393 578 838 988 185084 156 66 222 83 345 427 66 656 7 739 56 801 186107 328 65 587 631 67 737 820 187151 554 928 56 67 188215 91 9 420 97 543 627 90 771 4 189005 56 114 77 250 391 523 828 59 991 190145 248 538 625 731 7 91 879 191090 467 652 352 935 192080 92 188 223 36 52 382 868 987 193217 441 607 704 869 997 194011 70 90 393 404 6 72 89 527 78 90 4 601 4 805.

III ciągnienie

WYGRANE PO 200 ZŁ.

398 403 828 1328 39 527 834 2117 219 331 53 693 707 3270 567 648 701 4164 342 60 510 668 745 849 5313 66 421 43 96 6104 244 505 77 80 703 77 827 7005 302 49 539 877 8226 76 384 787 9137 248 82 532 903 10441 759 865 924 53 11283 621 814 48 12095 283 13405 507 688 934 14202 835 15064 424 16358 733 17086 127 56 855 433 515 824 905 18415 695 19059 234 90 963 20352 457 641 78 98 799 917 21542 22028 281 384 486 955 23052 654 776 24019 507 604 25338 55 489 851 26325 702 933 27688 28092 130 551 602 29310 22 62 454 773 94 821 30423 670 31181 620 32443 79 633 97 745 56 33147 304 415 34043 296 356 474 772 35339 36053 248 85 443 37082 225 356 38117 24 282 455 788 842 39001 849 93 40348 453 68 41224 690 838 42669 796 8 43768 44520 879 45214 70 459 503 46129 73 317 654 850 78 47077 125 443 533 766 903 48189 447 605 770 932 49193 224 40 446 813 911 58

50069 51055 199 243 355 506 941 52050 119 53062 700 902 77 54126 246 623 37 715 975 7 55076 541 82 752 800 56627 873 57286 400 708 58008 12 223 503 721 59133 41 60 324 539 679 60153 61437 655 785 97 820.

62704 828 989 63201 40 687 64052 75 539 55 372 610 751 65082 292 561 622 921 66083 172 341 626 67557 727 41 68178 466 654 89 746 938 69132 70 405 70008 109 349 484 572 609 877 71121 73 630 789 852 98 72095 155 244 451 57 94 501 17 867 967 73401 80 593 771 914 74057 97 328 93 459 572 611 27 75092 97 221 333 37 404 911 18 53 76313 63 78 411 750 77038 256 301 29 604 09 42 796 853 949 78109 509 751 57 79411 953 80089 143 203 12 322 481 555 762 809 921 81634 830 54 82422 47 738 865 83062 404 557 823 930 84222 45 385 947 85004 567 623 86353 516 664 729 62 807 87609 993 88319 547 611 878 89454 620

90987 91023 142 202 56 63 372 614 38 838 55 82 92184 321 93072 285 409 97049 133 545 699 740 95158 66 293 96088 774 97120 38 281 92 331 638 39 870 98056 497 651 745 876 99199 100125 616 96 999 101471 662 102042 403 49 650 883 88 103021 29 153 95 365 656 896 104248 576 889 105347 404 591 670 896 106021 259 301 93 854 932 40 107060 254 329 587 623 741 108098 139 109347 72 703 873 979 110652 723 997 111098 243 45 61 736 112398 636 39 860 71 948 82 113080 242 95 329 740 114566 997 115056 61 410 581 72 944 116192 253 697 117097 118095 352 536 635 834 55 119752 57 120680 118 285 301 26 606 18 85 121134 476 760 912 85 122470 557 820 79 123260 62 776 124006 14 534 37 44 96 877

125650 985 126197 265 374 643 127267 400 11 641 715 988 128164 129155 91 503 635 130615 744 131643 743 863 132164 349 558 905 133102 452 582 134141 537 47 135066 197 465 688 136187 245 727 137751 138217 653 880 139170 310 853 140457 141824 142678 143123 313 413 615 785 981 144762 903 70 145574 714 147026 602 148656 878 918 149154 76 251 150063 68 399 527 633 761 912 151104 243 568 982 89 151104 44 698 802 153281 540 769 936 154411 510 683 855 155012 312 567 729 156068 254 338 441 87 812 79 908 157253 604 158841 932 87 159048 160181 439 598 161293 583 860 162016 112 234 75 627 38 163463 624 85 753 163121 796 165639 884 913 166114 238 479 697 769 167495 772 913 168053 84 269 736 847 54 986 169550 746 906 37 170162 260 405 69 171194 471 172984 173018 59 205 423 79 514 32 174122 206 10 435 579 175363 637 992 176056 162 520 663 831 177003 49 528 178261 372 550 179292 484 501 50 613 51 180144 347 548 181171 881 182010 510 68 879 183320 537 637 46 64 184026 452 546 642 748 185159 458 529 567 798 186062 80 111 395 666 724 844 187035 149 62 856 921 189160 332 459 579 722 191389 645 780 192678 802 193531 194065 105 726 63.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

75 000 zł. nr. 78008.

50.000 zł. nr. 120245

20.000 zł. nr. 158710.

10.000 zł. n-ry 38661 116988 136127

5.000 zł. n-ry 31323 670.

2.000 zł. n-ry 52585 62886 74201 74701 87832 93254 97128 102679 106545 111096 120635 130196 152936 163892 187319 188189 194179 194308

Po 1.000 zł. n-ry 1420 3466 8358 8496 9965 15704 21480 22170 27037 31222 32137 38163 40726 45108 47890 48258 61767 72374 75773 89509 89888 99470 101294 117057 118620 139839 145688 156099 162729 169995 175954 185140 187559 194738.

WYGRANE PO 200 ZŁ.

266 68 402 702 847 2054 446 79 99 541 609 768 842 81 3012 47 67 823 414 57 539 763 867 978 4212 52 467 546 600 754 5057 220 460 75 568 639 729 828 57 954 6122 280 312 954 77 7212 439 714 8550 9131 51 295 529 53 10355 75 661 11094 319 76 753 12123 263 387 470 673 13921 556 614 912 79 14092 145 89 236 459 929 15152 289 437 16395 753 17996 18184 330 689 891 19154 367 645 890 983 20092 631 808 21105 15 446 618 78 779 928 22351 70 79 519 703 863 91 23251 755 79 901 78 24060 130 38 559 801 25818 38 971 26089 282 364 786 27108 917 28101 290 586 705 29093 300 491 857 942 30058 95 151 31022 561 32026 304 37 670 847 957 33525 56 780 34083 379 35214 539 59 75 36024 335 556 711 817 93 37392 609 727 856 38492 989 39022 60 170 223 479 638 46 701 815 40136 223 367 444 49 761 41223 443 659 42139 309 476 554 865 43054 89 277 44847 833 45145 57 45604 10 827 46123 292 586 675 96 47911 48028 157 203 608 879 85 989 49072 304 464 519 858

50317 66 545 76 78 51585 99 52404 756 53178 298 307 645 737 77 94 671 828 964 55106 306 471 48 56029 276 95 516 948 57128 306 437 622 72 803 9 21 58342 412 572 650 834 59301 521 732 60360 422 591 859 61091 18385 363 531 85 731 857 62276 659 754 999 63482 805 64170 316 772 91 873 65452 608 16 66046 345 497 617 67112 928 68037 317 42 548 59 69 112 277 95 403 70091 416 71234 400 816 27 86 953 72064 607 779 826 73937 74094 196 99 455 82 93.

75351 811 76145 57 335 786 838 77308 763 78040 193 322 84 801 15 67 976 79206 470 561 706 80013 260 585 945 81185 217 84 661 848 82653 78 83606 360 446 964 84048 619 85093 86291 460 506 48 720 25 887 908 75 87289 427 52 97 632 901 89136 327 962 84 90458 741 91182 226 402 71 605 899 92044 75 229 598 718 93102 14 24 93 282 591 699 801 37 94070 239 83 577 772 912 96166 285 679 711 881 97034 506 909 98418 87 583 616 809 78 27 99074 394 100211 871 94 101255 377 458 59 512 815 93 949 102343 732 841 103070 149 337 412 91 954 103070 77 98 14 403 4 13 602 9 738 885 105454 763 888 988 106163 413 18 86 812 945 88 107177 216 750 54 964 108009 34 95 590 622 716 94 109272 434 38 729 908 40 110049 74 431 623 58 111118 205 340 756 970 112039 338 41 409 737 850 917 113403 58 61 114022 47 57 137 257 91 612 818 115054 220 364 452 517 29 92 116093 327 649 67 703 24 117009 49 138 371 499 837 44 922 78 118044 426 700 37 61 826 119024 31 187 353 448 575 120371 506 70 121006 802 935 122019 78 476 563 774 873 900 123019 340 443 47 836 124108 226 917 73 125829 126443 529 68 769 842 60 77 127011 351 718 873 939 128002 317 701 874 129162 68 508 699 791 997 130343 652 709 908 131308 485 549 50 847 918 132095 283 801 133113 75 486 687 748 134077 215 697 863 94 135101 432 719 848 136175 957 137031 461 634 138069 750 839 56 139517 694 879 85 140084 155 68 233 310 20 544 806 945 141141 44 511 142127 262 443 535 143414 144503 31 606 145293 642 146559 733 831 147057 672 792 148437 44 643 869 149004 15 402 80 803 985.

150155 232 54 730 151128 451 538 626 834 152310 597 659 962 153112 820 154090 126 46 59 336 596 725 34 850 155246 314 81 422 156652 956 167566 678 882 158012 108 68 90 696 159005 119 47 825 160184 327 474 360 788 161257 474 580 162292 382 422 533 676 861 997 163122 51 2 648 761 164278 536 616 58 165004 566 78 920 166047 486 167180 497 587 700 168171 258 80 824 169184 346 51 565 831 17020 54 255 325 501 778 1710051 738 172020 782 173662 174108 317 618 719 21 32 64 175268 486 737 176561 97 177006 436 95 656 770 173208 533 746 854 179107 69 582 610 737 61 911 2 89 180255 8 475 774 818 50 66 181083 90 353 73 620 828 182496 847 183028 429 572 81 184523 185143 627 83 186204 68 370 621 989 187140 756 977 188298 189412 529 645 935 190149 191011 429 636 719 996 192237 65 450 595 691 790 193117 211 594 660 747 194139 335.

Kącik radiowy

DZIŚ 21 stycznia — PIĄTEK.

16.15 „Kalejdoskop“.

19.00 „Pretendenci do tronu“ — dramat Henryka Ibsena.

20.00 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. Dyrygent Igor Markiewicz. Solista Aleksander Uniński (fortepian).

KREDYT NA RADIOFONIZACJĘ WSI.

Wybitne zrozumienie doniosłości przeprowadzanej obecnie wielkiej akcji radiofonizacji wsi wykazał Zarząd Gminnej Kasy Pożyczkowo - Oszczędnościowej w Turce, pow. chełmskim. Pragnąc bowiem umożliwić licznym mieszkańcom gminy zakup odbiorników radiowych — kasa przeznaczyła na ten cel specjalne kredyty, z których nabędzie po ulgowych cenach pierwszą partię kilkudziesięciu detektorów.

Nie należy wątpić, że za przykładem Turki pójdą w najbliższym czasie i inne gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, których sieć, jak wiadomo, pokrywa całą Polskę.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 21 stycznia.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Aud dla szkół. 11.40 Pieśni Niewiadomskiego w wyk. St. Argasińskiej. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Jak pracują nasze mamy? 16.00 Rozmowa z chorymi. 16.15 Kalejdoskop. Kwintet salonowy z Poznania. 16.50 Pog. akt. 17.00 „Pracownicy igły i nożyc“ — pog. 17.15 Francuska muzyka operetkowa. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Kom. śnieżny. i Wiad. sportowe. 18.10 Lekcja tańca. 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 „Pretendenci do tronu“ — dramat. 19.50 Pog. akt. 20.00 Konc. symf. w wyk. Ork. Filharm. Warsz. pod dyr. Igora Markiewicza oraz Al. Unińskiego — fortepian. W przerwie ok. 21.00 Dziennik. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II. 13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Parę informacyj. 14.05 Koncert z płyt. 15.00 Reportaż. 15.15 Wiad. sportowe. 15.20 Zespół Rachonia 18.00 Sonaty fortepianowe Beethovena (płyty). 18.50 Muz. lekka (płyt). 18.50 Życie kulturalne stolicy. 22.00 „Andrzej Strug“ (portret literacki) — szkic Wiesława Wohnouta. 22.15 Piosenki w wyk. Chóru Dana (płyty). 22.30 Muz. tan. z dancingu „Cafe-Club“ i z płyt.

KRÓTKOFALÓWKA: 24.00 Dziennik. Pieśni Karłowicza i Niewiadomskiego. Wybrane wiersze J. Słowackiego. „Polskie uniwersytety“ — pog. Muz. ludowa.

SOBOTA, 22 stycznia.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.16 Muzyka z płyt. 8. Aud. dla szkół. 11.15 Śpiewajmy piosenki. 11.40 Rapsodia Liszta (płyty). 12. Hejnał. 12.05 Audycja południowa. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Dla dzieci „Baśń o Tysiącoogim“ (płyty). Słuchowisko. 16.15 Pieśni ludowe w wyk. Huculskiego Chóru Dymitra Kotka (ze Lwowa). 16.50. Pogad. akt. 17. Poeta - powstaniec (Mieczysław Romanowski) — skecz literacki Konrada Górskiego, prof. U. S. B. (z Wilna). 17.15 Recital skrzypcowy Wacława Niemczyka. 17. Nasz program. 18. Wiad. sport. 18.10 Pogad. społ. 18.15 Piosenki w wyk. Gracie Fields — sopran (płyty). 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19. Aud. dla Polaków za granicą. 19.50 Pogad. akt. 20. Kapela ludowa Dzierżanowskiego. 20.45 Dziennik. 20.55 Pog. akt. 21 „Pożary powstają z popiołów“ — w 75.tą rocznicę Powstania Styczniowego—aud. w oprac. prof. H. Mościckiego. 21.50 Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdz. Górzyńskiego oraz Wanda Wermińska (sopran) i Stefan Witas (tenor). 22.40 Ostatni dziennik.

WARSZAWA II. 13. Koncert rozrywkowy z płyt. 14. Parę informacyj. 14.05 Program. 14.10 „Nokturny Chopina“. 15.15 Zespół P. Rynasa. 18. Soliści: Helena Prószyńska (śpiew) i Rafał Halbor (wiolonczela). 18.30 Muzyka lekk z płyt. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22. „Sen“ lorda Byrona w przekł. Adama Mickiewicza.

Kronika Zagłębia Dąbrowskiego

Przygotowania do wyborów

do Kasy Bratniej Zagł. Dąbrowskiego

Onegdaj odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego, na którym omówiono techniczną stronę wyborów, wyznaczonych na 14 lutego b. r. oraz ustalono skład komisyj wyborczych w poszczególnych obwodach wyborczych.

Na przewodniczących obwodowych komisji powołano:

kop. „Paryż" — Sperczyński Feliks,

kop. „Flora" — Jura Józef,

kop. „Czeladź" — Nurkowski Marcin,

kop. „Saturn" — Pochciał Józef,

kop. „Hr. Renard"—Kubisa Roman,

kop. „Solvay" — Wieczorkiewicz Edward,

kop. „Tow. Grodzieckie" — Zaciera Bolesław,

kop. „Modrzejów" i „Centralne Warsztaty" — Duch Andrzej,

kop. „Jerzy" — Migdał Karol,

kop. „Wiktor" — Mozgoń Stan. i jako przewodniczący podkomisji b. huty „Romenie" — Bluszcz Teofil,

kop. „Jowisz"—Klimczyk Jan,

kop. „Mars"—Legenza Czesław,

kop. „Kazimierz" — Waluga Franciszek,

kop. „Juliusz" — Szwaja Władysław.

Zarząd Główny Kasy Brackiej postanowił zwołać na 24 b. m. g. 9 rano w lokalu własnym KONFERENCJĘ PRZEWODNICZĄCYCH dla szczegółowego omówienia instrukcyj wyborczych.

Przy blasku gorejących pochodni nad otwartą mogiłą w imieniu OKR. PPS. przemówił w serdecznych słowach tow. Jan Cupiał z Dąbrowy Górn. w imieniu b. więźniów polit. i towarzyszów wspólnych walk przemawia tow. Wł. Majewski, chór męski T. U. R. odśpiewał marsz Chopina, orkiestra odegrała, a zgromadzeni odśpiewali „Czerwony Sztandar".

Z żałobnej karty

W niedzielę dn. 16 b. m. świat pracy miasta Zawiercia odprowadził na wieczny spoczynek zwłoki tow. Ignacego Skorka.

Opuścił szeregi klasy robotniczej jeden z wiernych i karnych szeregowców idei socjalistycznej. W r. 1906 tow. Ignacy staje do czynnej walki o wolnośc i sprawiedliwość społeczną pod sztandarami P. P. S. Po więzieniach i pobycie na Syberii wraca do kraju, aby dalej prowadzić walkę. W roku 1920 staje w szeregach obrońców stolicy. A i w wolnej Polsce nie zaznał spokoju, szykanowany za swoje przekonania socjalistyczne. Jednak niezłomny, wytrwał do ostatniego tchnienia. To też z wielkim żalem żegnała Go P. P. S., żegnali dawni towarzysze walki, przyjaciele i znajomi.

Kondukt pogrzebowy ciągnął się na długiej przestrzeni poprzedzany wieńcami O. K. R. P. P. S. Zagł. Dąbr., Podokręgu PPS. w Zawierciu, Stow. b. więźniów polit., Koła Kobiet PPS., T. U. R., Czerwonych Harcerzy, pracowników miejskich, a dalej idą okryte kirem proporce i sztandary.

Przy blasku gorejących pochodni nad otwartą mogiłą w imieniu OKR. PPS. przemówił w serdecznych słowach tow. Jan Cupiał z Dąbrowy Górn. w imieniu b. więźniów polit. i towarzyszów wspólnych walk przemawia tow. Wł. Majewski, chór męski T. U. R. odśpiewał marsz Chopina, orkiestra odegrała, a zgromadzeni odśpiewali „Czerwony Sztandar".

Gdy zaczęły padać grudki ziemi na trumnę, w świetle pochodni po raz ostatni wśród ciszy pochyliły się nad mogiłą czerwone sztandary.

Cześć pamięci Zmarłego bojownika!

Oddział zagłębiowski mieści się w Sosnowcu, ulica Jasna 26, Dom Ludowy (parter) i czynny jest codzień od godz. 8-ej do 13-ej. Tel.: 613.24.

Nagły zgon

W niezamieszkałym lokalu w Sosnowcu przy ul. F. Perla 25 zmarł nagle w nocy z 16 na 17 bm. Stefan Łabuś, lat 36, bez stałego miejsca zamieszkania, żebrak umysłowo chory.

Zwłoki przewieziono do kostnicy, policja zaś prowadzi dochodzenie, celem ustalenia okoliczności przyczyny zgonu.

Wypadek przy pracy

14 bm. na kop. „Flora" w Gołonogu uległ ciężkiemu wypadkowi górnik Franciszek Zygmunt, członek CZG, spowodowanemu oberwaniem się stropu węgla.

Tow. Zygmunta w stanie bardzo ciężkim, z przetrąconym kręgosłupem, odwieziono do szpitala. Jest słaba nadzieja utrzymania go przy życiu.

Straszna śmierć 12-letniego chłopca

W ubiegłą niedzielę we wsi Gródków gm. Łegisze 12-l. chłopiec, Skrzypiec Lucjan, wdrapał się na żelazny słup przewodów elektrycznych o napięciu 6000 wolt i chwycił ręką za jeden z przewodów. Wskutek porażenia prądem chłopiec poniósł śmierć na miejscu.

TUR Zawiercie na scenie

Sekcja sceniczna TUR. Zawiercie wystawia w niedzielę 23 b. m w sali Domu Ludowego 4-aktową komedię p. t.:

„Spadkobiercy Pana Wygi".

Początek o godz. 18-tej. Ceny biletów: zł. 0.75, 0.50 i 0.25.

Kronika organizacyjna

Walne zebranie członków C. Z. G. Oddział kop. „Flora" odbędzie się w dniu 23 b. m. (niedziela) o godz. 10 rano w sali Domu Ludowego przy kop. „Flora".

Na porządku obrad: sprawozdanie za 1937 rok i wybór nowych władz Oddziału.

WALNE ZEBRANIE DZIELNICY P. P. S. „POGOŃ" w Sosnowcu odbędzie się 23 b. m. o godz. 10 rano w lokalu własnym.

WIEC ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH.

W dniu 23 b. m. o godz. 10 rano w lokalu związku w Będzinie ul. Kołłątaja 45, odbędzie się publiczny wiec **robotników budowlanych, ceramików, stolarzy i pokrewnych zawodów** w sprawie umowy zbiorowej.

Radio śląskie

PIĄTEK, 21 stycznia.

11.40 Orkiestra harmonistów „Syrena - Rekord" (płyty). 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Koncert z płyt. 14.25 Wiad. bieżące. 14.33 Wiad. giełdowe. 14.35 Muzyka lekka (płyty). 17.15 Muzyka baletowa (płyty). 18.10 Wiad. sport. 18.15 Recital śpiewaczy Edmunda Reinhalda (tenor). 18.40 Poradnik sportowy. 18.45 „Bentley, Spinoza i płatki śniegu" — odczyt. 18.55 Program na jutro. 23.00 Orkiestra Roberta Renarda i Adam Wysocki — piosenki (płyty).

SOBOTA, 22 stycznia

11.40 Pieśni włoskie i hiszpańskie z płyt. 13. Koncert życzeń. 13.15 Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Śląska Kapela Ludowa, Liliana Przybyszewska (sopran), Kazimierz Korczak — dyrekcja i akompaniament. 14.25. Wiad. bieżące. 14.35 Solo na fortepianie—Charle Kunz (płyty). 18.10 Wiad. sport. 18.15 „Szara niezwykłość" — felieton. 18.25 P. Czajkowski: Kaprys włoski (płyty). 18.45. Pogad. akt. 18.55 Program na jutro. 23. Najlepsze orkiestry grają do tańca (płyty).

Wymówienie umów

w przemyśle budowlanym Zagłębia

Sekretariat Okręgowy Centr. Zw. Robotn. Przem. Budowlanego wymówił z dniem 1 stycznia b. r. umowy zbiorowe w przemyśle ceramicznym i budowlanym na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Odnośnie ceramików sekretariat wysunął nowy projekt, w którym domaga się ustalenia stawek godzinowych we wszystkich kategoriach robotników ceramicznych.

Zaś odnośnie robotników budowlanych nowy projekt umowy wysunięty przez Związek przewiduje podciągnięcie do wyższych kategorii płac robotników wykwalifikowanych jak: cieśli, koźlarzy, gracarzy i zbrojarzy oraz podwyżkę płac dla robotników wykwalifikowanych i kobiet.

W tej sprawie Sekretariat Okręgowy Związku zwołuje na 30 b m. wielki wiec publiczny robotników budowlanych w sali Domu Ludowego w Sosnowcu ul. Jasna 26.

W sprawie umowy zbiorowej w przemyśle ceramicznym odbędzie się konferencja w Inspekcji Pracy w najbliższych dniach.

Repertuar kin

PATRIA. — „Szef wywiadu" — Konrad Veidt.

Odpowiedzi Redakcji

Tow. Michał Sp. Milowice — artykuł Wasz do naszej „Kroniki" nie nadaje się.

Jeszcze o sprawie fabr. „Gzichów"

18 bm. w Inspektoracie Pracy w Sosnowcu odbyła się powtórna konferencja (o pierwszej donosiliśmy 19 bm.) między Centr. Zw. Robot. Przem. Chem. a przedsiębiorcą Wyszogrodzkim, przy udziale dyrektora fabryki „Gzichów", p. Wolmera.

Na propozycję, zgłoszoną przez sekretarza okręgowego, tow. Staśka, podwyżki płac robotnikom, zatrudnionym przy wyplataniu koszyków. p. Wolmer oświadczył, iż fabryka nie może tych płac podnieść, a ewentualnie niech to uczyni przedsiębiorca, p. Wyszogrodzki. I pan Wyszogrodzki odmówił podwyżki płac, tłumacząc się, że sam mało zarabia.

Nie wiemy ile zarabia p. Wyszogrodzki, ale nie może na dłuższą metę utrzymać się taki stan, żeby przy tak wysokich kosztach utrzymania w Sosnowcu, robotnik za 12 do 14 godzin pracy zarabiał zł. 1.60 do 2.40.

Wskutek tych „dyplomatycznych" wybiegów pracodawców, konferencja nie dała rezultatu. Związek jednak nie zaprzestanie akcji, która musi w skutku doprowadzić do zmniejszenia wyzysku robotników - koszykarzy.

Teatr Miejski w Sosnowcu

21 stycznia. — SATURN — Sala Domu Ludowego. Wieczorem „Z humorkiem" z Eug. Bodo.

21 styczna. — Premiera komedii muzycznej „Podróż poślubna". W głównej roli Eug. Bodo. Początek o godz. 20.30.

Kronika Częstochowska

Działalność Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie

w świetle cyfr

Każde sprawozdanie w dodatku ilustrowane cyframi, rzuca pewien snop światła na działalność danej instytucji. To też przyjrzyjmy się działalności miejscowej Ubezpieczalni w świetle cyfr.

Na marginesie tego kilka słów o samym sprawozdaniu. Czytając je — ma się wrażenie, że zostało one napisane nie dla zobrazowania tego „cośmy uczynili" tylko to „co nas kosztowało". Pozatem nie podano niektórych danych o najważniejszych działach. W dziale ubezpieczonych brakuje statystyki, co do ilości ubezpieczonych kobiet i mężczyzn, jak również dokładnej ilości członków rodzin, choć dane te figurują w zgłoszeniach, a podano je tylko w przybliżeniu.

W dziale świadczeń lekarskich niema statystyki co do ilości chorych, jest tylko podana ilość porad, tak samo w sprawozdaniu z ilości zabiegów w zakładach fizykalnej terapii, kąpielowym, inhalatorium i t. d. Brak wszelkich danych co do ilości chorych przyjętych przez lekarzy rejonowych, rodzajów chorób, ilości zachorowań na t. zw. choroby zawodowe, choć to bardzo ciekawa cyfra.

Niema żadnych danych o ilości badań profilaktycznych, podano tylko, ile się na to wydaje, a w rubryce: akcja wśród młodocianych (str. 56) podaje się, że koszt akcji wynosił 1.000 zł. Ilu badano młodocianych, jakich zawodów, w jakim wieku, jakie stwierdzono skłonności do zachorowań — nie stwierdzono, o tym — ani słowa.

A teraz rzecz najważniejsza, nie ma w całym sprawozdaniu budżetu a przecież preliminarz budżetowy to odzwierciedlenie planu pracy.

Niezmierne zdziwienie wywołuje zdanie, które znajduje się w sprawozdaniu z działu referatu karnego. Przy wyliczeniu przekroczeń podlegających ukaraniu sprawozdawca podaje między innemi, że niepotrącenie składki pracownikowi, również ulega karze, przyczem przytacza art. 272 — takiego przepisu niema? Więc poco to wstawiono?

W dziale świadczeń mamy bardzo ciekawe i pouczające cyfry. Świadczą one, że wszelkie niezadowolenia i utyskiwania ze strony leczących się, są całkiem usprawiedliwione. Jaka to może być pomoc lekarska, przy której lekarz, nie może więcej czasu poświęcić jak 6 minut przytym lekarz wykonuje pewne czynności administracyjne: kontroluje legitymację, notuje w karcie chorobowej, oto cyfry:

W roku sprawozdawczym Ubezpieczalnia miała 18 lekarzy rejonowych. Ci udzielili ogółem 216.156 porad (Tablica Nr. II str. 59), pomijając wizyty domowe. Każdy lekarz przyjmuje 4 godziny dziennie przy 300 dniach pracy, wypada zatem, że w ciągu 1 godziny lekarz bada 10 osób, zatem na jednego — 6 minut. Tak samo wygląda leczenie u specjalistów. Weźmy chirurgię: — Ubezpieczalnia zatrudnia 1 chirurga (str. 49), porad udzielono i zabiegów dokonano (tylko w ambulatorium) 14.045, t. j. na badanie,- ew. zabieg i czynności kancelaryjne, przy jednym chorym wypada 5 minut. Powiedzmy, że w tym dziale jest siła pomocnicza, przecież to także nie ratuje sytuacji.

Podobnie sprawa się ma w okulistyce i wenerologii.

Jeśli chodzi o działalność finansową, niestety nie da się dużo powiedzieć, gdyż wykonania budżetu nie można porównać z preliminowaniem, dlatego, że w sprawozdaniu wogóle brak preliminarza budżetowego za rok sprawozdawczy jak również rok następny (1937).

Zwracamy tylko uwagę na jedną cyfrę: dopłat i opłat od ubezpieczonych za porady. Za zabiegi i leki pobrano razem w roku 1936 zł. 32.522.48. Gdybyśmy wiedzieli ilu było chorych, tobyśmy mogli się dowiedzieć, ile każdy poza normalną składką dopłacał za leczenie. W roku sprawozdawczym odłożono na fundusz rezerwowy zł. 50.006, jeszcze mieć nadzwyżkę zł. 64.185.51.

Więc sprowadza się całą gospodarkę do przedsiębiorstwa dochodowego i to kosztem najżywotniejszych interesów ubezpieczonych i i ich rodzin.

Mamy w sprawozdaniu kilka tabel statystycznych o aptekach, ilości lekarstw i t. d., lecz ani słowa o lekospisie. Czy został rozszerzony a może zmniejszony?

O leczeniu szpitalnem, specyficznym i t. d., oraz o tym dlaczego gospodarka tak wygląda, napiszemy w innym artykule.

Wybryk „Gońca"

„Goniec Częstochowski" w numerze z dnia 20 b. m. podaje wiadomość pod tyt.: „Wybryk prof. Michałowicza".

„Goniec" chce wmówić, że przemówienie prof. Michałowicza na wiecu pod hasłem „Demokracja w ofensywie" było antykatolickie, atakujące mocno duchowieństwo, zaś chwalące „działalność braci wolnomularzy i „folksfront".

Naturalnie „żydo-komuna" szalała, żywo oklaskując przemówienie prof. Michałowicza.

„Goniec" podaje, iż poziom przemówienia prof. Michałowicza był „kompromitujący", przypisując to „starości" profesora.

Nazwisko prof. Michałowicza mówi samo za siebie. Tego rodzaju notatka w najmniejszym stopniu dotknąć go nie może.

Podwyżka u Zilbersztejna

W dniu 19 stycznia r. b. Oddział Zw. Rob. Przem. Metalowego w Częstochowie uzyskał podwyżkę dotychczasowych płac przeciętnie o 10 proc., oraz zapewnienie pracy zamiast dotychczas trzech dni w tygodniu przez pełne sześć dni.

O ile uwzględnimy, że zdobycz osiągnięto w drodze organizacyjnej, to należy sukces ten potraktować jako zwycięstwo.

Osiągnięta podwyżka wprowadzona zostanie do dotychczasowej umowy zbiorowej, która będzie obowiązywać do dnia 19-go stycznia 1939 roku.

Wpływ „narodowego wychowania"

Burdy antyżydowskie, których tak zdolnymi inspiratorami są „narodowcy", mają swe przykre skutki dla wciągniętych w tę akcję młodzieńców.

Przed sądem o zajścia antyżydowskie w Przystajni w dniu 26 grudnia 1935 r. stanął 17 letni Bronisław Izydorczyk ze wsi Balochy, który kamieniami wybijał szyby w oknach żydowskich. Ofiarę nieodpowiedzialnej agitacji skazano na umieszczenie w zakładzie poprawczym z zawieszeniem wykonania kary na jeden rok.

Kronika organizacyjna

Z BLACHOWNI.

W dniu 23 b. m. w sali Domu Ludowego w Blachowni sekcja Oddziału TUR. odegra sztukę w trzech aktach p. t. „Montwiłł - Mirecki". Początek o godz. 18-ej.

AKADEMIA KU CZCI ANDRZEJA STRUGA.

W niedzielę, dnia 23 b. m. Oddział TUR. we Dźbowie urządza uroczystą akademię ku czci Andrzeja Struga. Z ramienia Zarządu Okręgowego TUR. przemawiać będzie tow. M. Niemeczek.

Początek o godz. 14-ej. Akademia odbędzie się w sali Domu Ludowego.

EGZEKUTYWA OKR. PPS.

W dniu dzisiejszym o godz. 20 odbędzie się posiedzenie Egzekutywy OKR. PPS. w lokalu przy Al. Wolności 48.

BACZNOŚĆ MURARZE I CIEŚLE!

W dn. 22 b. m. (sobota) o godz. 20-ej w lokalu Związku, Aleja Wolności 48, odbędzie się Zebranie Organizacyjne murarzy i cieśli. Referuje tow. Jan Gronkiewicz.

Zgony i choroby zakaźne

W ubiegłym tygodniu zmarło 20 osób w tym 8 dzieci niżej lat 6.

W tym samym okresie zarejestrowano 2 wypadki duru brzusznego, 3 błonicy, 3 odry, 2 róży i 4 ospy wiecznej.

Morderstwo kupca

Na drodze Łobodno — Kamyk na przejeżdżających kupców Erlicha i Feldmana zamieszkałych w Kamyku napadł w celach rabunkowych 21-letni Piotr Rataj, mieszkaniec wsi Łobodno.

Rataj zarąbał siekierą Erlicha, ciężko zaś ranił w głowę Frydmana i zrabowawszy przeszło 100 zł. usiłował zbiec, w czym przeszkodziła mu policja.

Kradzież w O.M.P-ie

W dniu 14 b. m. z lokalu Organizacji Młodzieży Pracującej, mieszczącego się przy ulicy Sobieskiego 11/13, Bąk Tadeusz skradł kawę i wełnę ogólnej wartości około 40 zł.

Decyzją sądu grodzkiego Bąk został zatrzymany w więzieniu.

Repertuar

KAMERALNY.

„Zmieniam płeć" gościnny występ operetki.

„Serca za drutem kolczastym" w dniu 24 b. m. o godzinie 17-ej zakupione przez R. T. P. D. Bilety są jeszcze do nabycia u tow. Trąbskiego.

Kina

LUNA: „Czar Cyganerii" z Kiepurą i Martą Eggerth.

EDEN: „Miłość i łzy kobiety".

STYLOWY: „Gdy zakwitną bzy" z Janette Macdonald.

ATLANTIC: „Magnolia" z Ireną Dunn.

ŚWIT: „Generał Stteg".

Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.